

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1992-1993**

3 JUNI 1993

Voorstel van bijzondere wet tot vervollediging van de federale Staatsstructuur**AANVULLEND VERSLAG**

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
HERZIENING VAN DE GRONDWET
EN DE HERVORMING DER INSTELLINGEN
UITGEBRACHT
DOOP DE HEREN BENKER EN SCHILTZ

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heren Swaelen, voorzitter; Arts, Cérexhe, Erdman, Happart, Hasquin, Lallemand, Lozie, Seeuws, Stroobant, Suykerbuyk, Taminiaux, Van Belle, Vandenberghe en Benker en Schiltz, rapporteurs.

2. Plaatsvervangers: de heren de Donnéa, Didden, Garcia, Goovaerts, Hermans, Leroy, mevr. Maximus, de heer Monfils, mevr. Nélis en de heer Tavernier.

3. Andere senatoren: de heren Desmedt en Hatry.

R. A 16103*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:****558 (1992-1993):**Nr. 1: **Voorstel van bijzondere wet.**Nr. 2: **Advies van de Raad van State.**Nr. 3: **Amendementen.**Nr. 4: **Advies van de Raad van State.**Nr. 5: **Verslag + bijlagen 1 en 2: Commissiestukken; 3: Aanvullend advies van de Raad van State; 4: Advies van de Raad van de Duitstalige Gemeenschap.**Nrs. 6 tot 34: **Amendementen.**Nr. 35: **Advies van de Raad van State**Nrs. 36 tot 41: **Amendementen.****SENAT DE BELGIQUE****SESSION DE 1992-1993**

3 JUIN 1993

Proposition de loi spéciale visant à achever la structure fédérale de l'Etat**RAPPORT COMPLEMENTAIRE**

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE LA REVISION DE LA CONSTITUTION
ET DES REFORMES DES INSTITUTIONS
PAR MM. BENKER ET SCHILTZ

Ont participé aux travaux de la commission:

1. Membres effectifs: MM. Swaelen, président; Arts, Cérexhe, Erdman, Happart, Hasquin, Lallemand, Lozie, Seeuws, Stroobant, Suykerbuyk, Taminiaux, Van Belle, Vandenberghe et Benker et Schiltz, rapporteurs.

2. Membres suppléants: MM. de Donnéa, Didden, Garcia, Goovaerts, Hermans, Leroy, Mme Maximus, M. Monfils, Mme Nélis et M. Tavernier.

3. Autres sénateurs: MM. Desmedt et Hatry.

R. A 16103*Voir:***Documents du Sénat:****558 (1992-1993):**Nº 1: **Proposition de loi spéciale.**Nº 2: **Avis du Conseil d'Etat.**Nº 3: **Amendements.**Nº 4: **Avis du Conseil d'Etat.**Nº 5: **Rapport + annexes 1 et 2: Doc de commission; 3: Avis complémentaire du Conseil d'Etat, 4: Avis du Conseil de la Communauté germanophone**Nºs 6 à 34: **Amendements.**Nº 35: **Avis du Conseil d'Etat**Nºs 36 à 41: **Amendements.**

1. Bespreking van het amendement van de heer Vandenbergh c.s. (Gedr. St., Senaat, 1992-1993, nr. 558-6) op artikel 66 van de aangenomen tekst

Het besproken amendement luidt als volgt:

«*In de Nederlandse tekst van dit artikel de woorden «Enkel met uitzondering van de bevoegdheden die, met toepassing van artikel 59quater, § 4, tweede lid, van de Grondwet aan de Vlaamse Raad en de Waalse Gewestraad zijn toegekend, heeft het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest» te vervangen door de woorden «Met als enige uitzondering de bevoegdheden die overeenkomstig artikel 59quater, § 4, tweede lid, van de Grondwet aan de Vlaamse Raad en aan de Waalse Gewestraad worden toegekend, heeft het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.»*

Verantwoording

Dit amendement verbetert de tekst van artikel 66, overeenkomstig het advies van de Raad van State.

Een van de indieners van het amendement wijst er op dat het een louter technisch amendement betreft, dat tegemoetkomt aan de opmerking ter zake van de Raad van State (zie advies Raad van State van 10 mei 1993, Gedr. St., Senaat, 1992-1993, nr. 558-5, blz. 486).

Een lid merkt op dat het ingediende amendement hetzelfde is als het amendement dat hij reeds eerder in de Commissie heeft ingediend (zie verslag, Gedr. St., Senaat, 1992-1993, nr. 558-5, blz. 267-268) en dat werd verworpen met 15 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding. Hij verklaart dat hij zich om deze reden genoodzaakt ziet zich te onthouden, aangezien de leden van de meerderheid ofwel hun eigen teksten niet kenden toen ze zijn amendement verwierpen, ofwel een gebrek aan loyaalheid vertonen door niet te willen erkennen dat zijn amendement toch een goed amendement was.

De Voorzitter wijst er op dat het thans besproken amendement al in de Commissie was ingediend en dat men wegens een misverstand toen had nagelaten erover te stemmen. Daarop hebben de indieners het amendement alsnog ingediend in de openbare vergadering.

Het vorige lid wijst er op dat dit alles niet nodig was geweest als men zijn amendement in de Commissie had aangenomen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden aangenomen met 14 stemmen, bij 4 onthoudingen.

1. Discussion de l'amendement de M. Vandenberghe et consorts (Doc. Sénat, 1992-1993, n° 558-6) à l'article 66 du texte adopté

L'amendement à l'examen est libellé comme suit:

«*Dans le texte néerlandais de cet article, remplacer les mots «Enkel met uitzondering van de bevoegdheden die, met toepassing van artikel 59quater, § 4, tweede lid, van de Grondwet aan de Vlaamse Raad en de Waalse Gewestraad zijn toegekend, heeft het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest» par les mots «Met als enige uitzondering de bevoegdheden die overeenkomstig artikel 59quater, § 4, tweede lid, van de Grondwet aan de Vlaamse Raad en aan de Waalse Gewestraad worden toegekend, heeft het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.»*

Justification

Cet amendement apporte des corrections au texte de l'article 66, conformément à l'avis du Conseil d'Etat.

L'un des auteurs de l'amendement précise qu'il s'agit d'un amendement purement technique répondant à l'observation faite en la matière par le Conseil d'Etat (cf. l'avis du Conseil d'Etat du 10 mai 1993, Doc. Sénat, 1992-1993, n° 558-5, p. 486).

Un membre fait remarquer que l'amendement déposé est le même que celui qu'il avait déjà déposé précédemment en commission (voir le rapport, Doc. Sénat, 1992-1993, n° 558-5, pp. 267-269) et qui a été rejeté par 15 voix contre 1 et 1 abstention. Il déclare qu'il se voit contraint, pour cette raison, de s'abstenir, étant donné que les membres de la majorité soit ne connaissaient pas leur propre texte quand ils ont rejeté son amendement, soit font montre d'un manque de loyauté en refusant de reconnaître que son amendement était malgré tout un bon amendement.

Le président note que l'amendement à l'examen avait déjà été déposé en commission et que c'est à la suite d'un malentendu que l'on a omis de voter à son sujet. Les auteurs de l'amendement l'ont alors redéposé en séance publique.

Le préopinant réplique que tout cela n'aurait pas été nécessaire si l'on avait adopté son amendement en commission.

L'amendement et l'article ainsi amendé sont adoptés par 14 voix et 4 abstentions.

2. Besprekking van het advies van de Raad van State over artikel 6 van de door de Commissie aangenomen tekst

De Commissie bespreekt het advies dat de Raad van State uitbracht over het artikel 6 dat de Gemeenschappen en de Gewesten de bevoegdheid verleent een recht van voorkoop in te stellen (Gedr. St., Senaat, nr. 558-35, 1992-1993).

Een lid merkt op dat uit het advies van de Raad van State blijkt dat de bezwaren die men voordien in de Commissie uitte t.a.v. dit artikel onterecht waren. De Raad van State heeft immers geen enkel juridisch bezwaar tegen deze tekst.

Een ander lid wijst er op dat men toch een onderscheid moet maken tussen de juridische problemen en de problemen ten gronde. Wat het eerste betreft, heeft de Raad van State blijkbaar geen grondwettelijke bezwaren. Dit doet echter geen afbreuk aan de bezwaren die zijn fractie heeft geuit m.b.t. de grond van de zaak.

3. Besprekking van de amendementen van de heer Van Rompuy c.s. (Gedr. St., Senaat, nr. 558-7, 1992-1993) strekkende tot invoeging van een nieuw artikel 116bis en tot wijziging van artikel 127 en van de amendementen van de heer de Donnéa c.s. (Gedr. St., nr. 558-8, blz. 5-7, 1992-1993), strekkende tot invoeging van een nieuw artikel 116bis

De amendementen van de heer Van Rompuy c.s. luiden als volgt:

« Artikel 116bis. — Een artikel 116bis (nieuw) toe te voegen, luidend als volgt:

« Artikel 63 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 63. — § 1. Een bijzonder krediet wordt jaarlijks ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt voor de gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden die zijn vrijgesteld van de onroerende voorheffing.

§ 2. Deze eigendommen zijn:

1° de onroerende goederen, eigendom van een vreemde Staat of van een instelling van internationaal publiek recht;

2° de onroerende goederen, uitsluitend eigendom of mede-eigendom van de federale overheid, van een federale instelling van openbaar nut of van een federaal autonoom overheidsbedrijf, die aangewend

2. Discussion de l'avis du Conseil d'Etat au sujet de l'article 6 du texte adopté par la commission

La commission examine l'avis émis par le Conseil d'Etat à propos de l'article 6 qui accorde aux Communautés et aux Régions la compétence d'instituer un droit de préemption (Doc. Sénat n° 558-35, 1992-1993).

Un membre remarque qu'il ressort de l'avis du Conseil d'Etat que les objections qui avaient été formulées préalablement en commission à propos de cet article n'étaient pas fondées. En effet, le Conseil d'Etat n'a émis aucune objection juridique contre le texte.

Un autre membre souligne qu'il faut quand même établir une distinction entre les problèmes juridiques et les problèmes de fond. Le Conseil d'Etat n'a apparemment aucune objection constitutionnelle en ce qui concerne les problèmes juridiques. Cela n'enlève toutefois rien aux objections émises par son groupe quant au fond de la question.

3. Discussion des amendements de M. Van Rompuy et consorts (Doc. Sénat n° 558-7, 1992-1993) visant à insérer un article 116bis (nouveau) et à modifier l'article 127, ainsi que des amendements de M. de Donnéa et consorts (Doc. Sénat n° 558-8, 1992-1993, pp. 5-7) visant à insérer un article 116bis (nouveau)

Les amendements de M. Van Rompuy et consorts sont libellés comme suit :

« Article 116bis. — Ajouter un article 116bis (nouveau), libellé comme suit :

« L'article 63 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Article 63. — § 1er. Un crédit spécial est inscrit chaque année au budget du Ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique en faveur des communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier.

§ 2. Ces propriétés sont :

1° les immeubles, propriété d'un Etat étranger ou d'une organisation de droit international public;

2° les immeubles, propriété exclusive ou copropriété de l'autorité fédérale, d'un organisme fédéral d'intérêt public ou d'une entreprise fédérale publique autonome, qui sont affectés à un service public ou à

worden voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut, waarvan de werking zich uitstrek over het Rijk, een Gemeenschap, een Gewest of ten minste een provincie.

De eigendommen bedoeld in het eerste lid, 2°, zijn niet :

1° de gebouwen bestemd voor de buitendiensten van de bedoelde administratieve diensten, instellingen en bedrijven, met uitzondering van die welke de gewestelijke, provinciale of daarmee gelijkgestelde besturen onderbrengen van de ministeriële departementen, van De Post, van Belgacom en van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;

2° de gebouwen bestemd voor de diensten van de rechterlijke macht, met uitzondering van het Hof van cassatie, de hoven van beroep, het Militair Gerechtshof en de arbeidshoven;

3° de ziekenhuizen;

4° de gebouwen bestemd voor de centra van de administratieve diensten die bevoegd zijn voor sport en openluchtrecreatie;

5° de gebouwen bestemd voor de diensten die bevoegd zijn voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding;

6° de onderwijsinstellingen, met inbegrip van de universiteiten en de administratieve gebouwen die afhankelijk zijn van de genoemde instellingen;

7° de gebouwen bestemd voor de erediensten;

8° de stations.

Onder onroerend goed worden verstaan de gebouwde en ongebouwde percelen met uitsluiting van het materieel en de outillering bedoeld in artikel 471 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

De vereiste voorwaarden worden beoordeeld per volledig kadastraal perceel en, in voorkomend geval, volgens de bestemming van het belangrijkste deel van het kadastraal perceel.

§ 3. Dat bijzonder krediet dekt voor ten minste 72 pct. de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op deze voorheffing.

Dat krediet wordt berekend :

— op basis van de gewestelijke aanslagvoeten en de gemeentelijke opcentiemen vastgesteld op 1 januari 1993;

— op basis van de meest recent beschikbare officiële gegevens over de kadastrale inkomens;

— met toepassing van de indexering van de kadastrale inkomens ingevoerd vanaf 1 januari 1991;

un organisme d'intérêt public, dont l'activité s'étend au Royaume, à une Communauté, à une Région ou à une province au moins.

Sont exclus de l'alinéa 1er, 2° :

1° les bâtiments affectés aux services extérieurs des administrations, des organismes et des entreprises visés, à l'exception de ceux qui abritent les directions régionales, provinciales ou assimilées des départements ministériels, de La Poste, de Belgacom, et de la Société des chemins de fer belges;

2° les bâtiments affectés aux services du pouvoir judiciaire, à l'exception de la Cour de cassation, des cours d'appel, de la Cour militaire et des cours du travail;

3° les hôpitaux;

4° les bâtiments affectés aux centres des administrations compétentes pour les sports et les activités en plein air;

5° les bâtiments affectés aux services compétents pour la formation professionnelle et l'emploi;

6° les établissements d'enseignement, y compris les universités et les bâtiments administratifs relevant desdits établissements;

7° les bâtiments affectés au culte;

8° les gares.

Par immeubles, il convient d'entendre les parcelles bâties et non bâties, à l'exclusion du matériel et de l'outillage visés à l'article 471 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Les conditions requises sont évaluées par parcelle cadastrale entière et, s'il échet, selon l'affectation de la partie la plus importante de la parcelle cadastrale.

§ 3. Ce crédit spécial couvre à 72 p.c. au moins la non-perception des centimes additionnels communaux audit précompte.

Ce crédit est calculé :

— sur la base des taux d'imposition régionaux et des centimes additionnels communaux arrêtés à la date du 1er janvier 1993;

— sur la base des données officielles les plus récentes relatives aux revenus cadastraux;

— en application de l'indexation des revenus cadastraux mise en place à partir du 1er janvier 1991;

— voor de onroerende goederen waarvan de federale overheid medeëigenaar is, op basis van het gedeelte van het kadastrale inkomen dat overeenstemt met het aandeel van de federale overheid in de medeëigendom.

Het wordt verdeeld op basis van het bedrag aan fiscale minderopbrengst per gemeente, berekend overeenkomstig het tweede lid.

De berekeningswijze en de verdeling van dat krediet worden, overeenkomstig de vorenstaande leden, bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, na overleg met de betrokken Gewestregeringen.

Het krediet dat overeenstemt met dat van de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt aan het Gewest overgedragen.»

Verantwoording

De oorspronkelijke tekst van artikel 63 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten voorziet enkel in het principe van een gedeeltelijke dekking van de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing en in de procedure voor de verdeling van het bijzonder krediet.

De voorgestelde tekst preciseert de oorspronkelijke tekst op drie punten.

Ten eerste wordt in § 2 het begrip « eigendommen (...) die zijn vrijgesteld van de onroerende voorheffing » gepreciseerd. Deze precisering is geïnspireerd aan artikel 1, §§ 1 en 2, van het koninklijk besluit van 6 december 1990 betreffende de verdeling van het bijzondere krediet aan gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden vrijgesteld van onroerende voorheffing, met dit verschil evenwel dat het bijzonder krediet enkel geldt voor de eigendommen van internationale en supranationale instellingen en de eigendommen van de federale overheid, met uitsluiting van de eigendommen van de Gemeenschappen en de Gewesten. Bovendien wordt rekening gehouden met de omvorming van een aantal instellingen van openbaar nut in autonome overheidsbedrijven.

In verband met de eigendommen van de Gemeenschappen en de Gewesten moet worden opgemerkt dat ook deze eigendommen vrijgesteld zijn van de onroerende voorheffing. Gelet op artikel 4, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, komt het aan de Gewesten toe om deze vrijstelling op te heffen, uiteraard indien zij dit wensen.

Ten tweede wordt in een vast minimumdekkingspercentage van 72 pct. voorzien.

— pour les immeubles dont l'autorité fédérale est copropriétaire, sur la base de la partie du revenu cadastral correspondant à la part de l'autorité fédérale dans la copropriété.

Il est réparti sur la base des moins-values fiscales par commune, calculées conformément à l'alinéa 2.

Le mode de calcul et la répartition de ce crédit sont déterminés, conformément aux alinéas précédents, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, après concertation avec les Gouvernements de Région concernés.

Le crédit correspondant à celui des communes de la Région de Bruxelles-Capitale est transféré à la Région.»

Justification

Le texte initial de l'article 63 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions se limite à établir le principe d'une couverture partielle de la non-perception des centimes additionnels communaux au précompte immobilier, ainsi que la procédure de la répartition du crédit spécial.

Le texte proposé ajoute trois précisions au texte initial.

Premièrement, au § 2, la notion de « propriétés (...) immunisées du précompte immobilier » est précisée. Cette précision s'inspire de l'article 1er, §§ 1er et 2, de l'arrêté royal du 6 décembre 1990 relatif à la répartition du crédit spécial en faveur de communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier, à la différence toutefois que le crédit spécial vaut uniquement pour les propriétés d'institutions internationales ou supranationales et pour celles de l'autorité fédérale, à l'exclusion des propriétés des Communautés et des Régions. Il est en outre tenu compte de la transformation de plusieurs organismes d'intérêt public en entreprises publiques autonomes.

En ce qui concerne les propriétés des Communautés et des Régions, il y a lieu de souligner que ces propriétés sont immunisées du précompte immobilier. Eu égard au prescrit de l'article 4, § 2, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, il appartient aux Régions d'abroger cette immunisation, si elles le souhaitent.

Deuxièmement, un pourcentage minimal fixe de couverture de 72 p.c. est prévu.

Ten derde wordt, om redenen van rechtszekerheid, alsook van begrotingszekerheid niet alleen de wijze van verdeling, maar ook de wijze van berekening gepreciseerd. Aldus zal een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, genomen na overleg met de betrokken Gewestregeringen, de berekeningswijze en de verdeling van het bijzonder krediet bepalen en dit met eerbiediging van vijf principes:

1º Het voor de gemeenten gederfde inkomen wordt berekend op basis van de gewestelijke aanslagvoeten en de gemeentelijke opcentiemen die gelden op 1 januari 1993, ten einde te voorkomen dat de Gewesten en de gemeenten, door middel van het wijzigen van respectievelijk hun aanslagvoeten en hun opcentiemen op de onroerende voorheffing, de federale begroting zouden kunnen bezwaren.

2º De kadastrale inkomens die in aanmerking worden genomen zijn deze op basis van de meest recente beschikbare officiële gegevens. Op dit moment zijn immers de kadastrale inkomens van twee jaar voordien enkel officieel gekend. Ten einde een versnelling van de procedure tot vaststelling van de kadastrale inkomens (bijvoorbeeld ingevolge een verdergaande informatisering) niet uit te sluiten, wordt voorgesteld enkel te verwijzen naar de «meest recente beschikbare officiële gegevens over de kadastrale inkomens».

3º De indexering van de kadastrale inkomens sinds 1 januari 1991 moet in rekening worden gebracht (zie artikel 518 van het Wetboek van de inkommenstenbelastingen 1992). Hoewel het nieuwe artikel 63 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten pas in werking treedt op 1 januari 1994 (zie amendement op artikel 127), dient de indexering vanaf 1 januari 1991 in rekening te worden gebracht. Hierbij past het ook op te merken dat de toepassing van de indexering uiteraard de perekwatrie, herziening, schatting en herschatting van de kadastrale inkomens niet uitsluit, integendeel: de indexering wordt toegepast op de kadastrale inkomens, zoals bepaald overeenkomstig de artikelen 487 tot 494 van het Wetboek van de inkommenstenbelastingen 1992.

4º In de voorgestelde § 2, eerste lid, 2º, wordt in de hypothese voorzien dat de federale overheid medeëigenaar is van onroerende goederen. Het is evident dat voor de berekening van het bijzonder krediet niet het volledige kadastrale inkomen van dergelijke onroerende goederen in rekening wordt gebracht, maar enkel het aandeel dat de federale overheid in deze medeëigendom heeft. Bijvoorbeeld, indien de federale overheid voor 60 pct. medeëigenaar is van een onroerend goed met een kadastraal inkomen van 100 000 frank, dan wordt rekening gehouden met 60 000 frank aan kadastraal inkomen.

Troisièmement, par souci de sécurité juridique et de sécurité budgétaire, le mode de répartition et le mode de calcul ont été précisés. Dès lors, un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres déterminera, après concertation avec les Gouvernements de Région concernés, le mode de calcul et la répartition du crédit spécial, et ce dans le respect de cinq principes:

1º La perte de revenus des communes est calculée sur la base des taux d'imposition régionaux et des centimes additionnels communaux qui sont en vigueur au 1er janvier 1993, afin d'éviter qu'en modifiant respectivement leurs taux d'imposition et leurs centimes additionnels au précompte immobilier, les Régions et les communes puissent alourdir le budget fédéral.

2º Les revenus cadastraux qui sont pris en compte sont ceux basés sur les données officielles les plus récentes et disponibles. A ce moment-ci, on ne connaît que les revenus cadastraux de deux années auparavant. Afin de ne pas exclure une accélération de la procédure de fixation des revenus cadastraux (par exemple, suite à une informatisation poursuivie), il est proposé de ne faire référence qu'aux «données officielles les plus récentes relatives aux revenus cadastraux».

3º L'indexation, depuis le 1er janvier 1991, des revenus cadastraux doit être prise en considération (voir l'article 518 du Code des impôts sur les revenus 1992). Bien que l'article 63, nouveau, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions n'entre en vigueur que le 1er janvier 1994 (voir l'amendement à l'article 127), l'indexation doit être prise en compte à partir du 1er janvier 1991. A cet égard, il y a lieu de signaler que l'application de l'indexation n'exclut évidemment pas la péréquation, la révision, l'estimation et la réestimation des revenus cadastraux, bien au contraire: l'indexation est appliquée aux revenus cadastraux, déterminés conformément aux articles 487 à 494 du Code des impôts sur les revenus 1992.

4º Au § 2, alinéa 1er, 2º, on prévoit l'hypothèse dans laquelle l'autorité fédérale est copropriétaire de biens immeubles. Il est évident que, pour le calcul du crédit spécial, il n'est pas tenu compte des revenus cadastraux totaux de tels biens immeubles, mais uniquement de la part de copropriété de l'autorité fédérale. Par exemple, si l'autorité fédérale est copropriétaire à 60 p.c. d'un bien immeuble avec un revenu cadastral de 100 000 francs, il sera tenu compte d'un revenu cadastral de 60 000 francs.

5º De fiscale minderopbrengst, zoals deze berekend wordt voor de berekening van het totale bijzonder krediet, moet eveneens in aanmerking genomen worden voor de verdeling ervan ten einde elke distorsie te vermijden.

Tenslotte is het nuttig te doen opmerken dat deze nieuwe regeling ingaat vanaf het begrotingsjaar 1994 (zie amendement op artikel 127).

« Artikel 127. — Aan artikel 127 een lid toe te voegen, luidend als volgt:

« Artikel 116bis treedt in werking op 1 januari 1994. »

Verantwoording

Door dit amendement treedt de nieuwe regeling betreffende het bijzonder krediet bedoeld in artikel 63 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, zoals voorgesteld door artikel 116bis van dit voorstel van bijzondere wet, in werking vanaf het begrotingsjaar 1994. Het is evident dat deze nieuwe regeling dan ook geen terugwerkende kracht kan hebben.

De amendementen van de heer de Donnéa c.s. luiden als volgt:

« Een artikel 116bis (nieuw) in te voegen, luidende:

« Artikel 116bis. — In het eerste lid, tweede volzin, van artikel 63 van dezelfde wet vervalt het woord « gedeeltelijk. »

Verantwoording

Het bijzonder krediet uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken voor de gemeenten op wier grondgebied eigendommen gelegen zijn die vrijgesteld zijn van de onroerende voorheffing (met andere woorden de dode hand), bedraagt voor het gehele land 319,2 miljoen frank voor 1993 (een bedrag dat behouden is na de begrotingscontrole), terwijl de inkomsten die verloren zijn gegaan door deze vrijstelling minstens 1 261,92 miljoen frank (officiële cijfers) bedragen.

De compensatie dekt dus hoogstens een kwart van de verloren officiële inkomsten, hetgeen onaanvaardbaar is. Deze compensatie moet volledig zijn en moet het werkelijke bedrag van het inkomstenverlies, dat een heel stuk hoger ligt, dekken.

Volgens de studie van de Franse expert A. Delcamp zou de dode hand alleen voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest al 1 643 miljoen frank bedragen in 1991.

5º Les moins-values fiscales, telles que déterminées pour le calcul du crédit spécial total, doivent également être prises en considération pour la répartition, afin d'éviter toute distorsion.

Enfin, il est utile de souligner que ce nouveau système entre en vigueur à partir de l'année budgétaire 1994 (voir l'amendement à l'article 127).

« Article 127. — Ajouter à l'article 127 un alinéa libellé comme suit:

« L'article 116bis entre en vigueur le 1er janvier 1994. »

Justification

Suite à cet amendement, le nouveau système relatif au crédit spécial visé à l'article 63 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, tel que proposé par l'article 116bis de la présente proposition de loi spéciale, entre en vigueur à partir de l'année budgétaire 1994. Il est évident que ce nouveau système n'aura dès lors pas d'effet rétroactif.

Les amendements de M. de Donnéa et consorts sont libellés comme suit:

« Insérer un article 116bis (nouveau), rédigé comme suit:

« Article 116bis. — A l'article 63 de la même loi, au premier alinéa, dans la seconde phrase, supprimer les mots « en partie. »

Justification

Pour l'ensemble du pays, le crédit spécial inscrit au budget du Ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique en faveur des communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier (autrement dit la mainmorte) s'élève à 319,2 millions de francs pour 1993 (montant maintenu après contrôle budgétaire), alors que les recettes perdues du fait de cette immunisation s'élèvent au moins à 1 261,92 millions de francs (chiffres officiels).

La compensation ne couvre donc au maximum qu'un quart des recettes officielles perdues, ce qui n'est pas acceptable. Cette compensation doit être totale et doit couvrir le montant réel de l'insuffisance des recettes, nettement supérieur.

D'après l'étude de l'expert français, A. Delcamp, rien qu'en Région de Bruxelles-Capitale, le montant de la mainmorte atteindrait 1 643 millions de francs en 1991.

Subsidiair 1:

«Een artikel 116bis (nieuw) in te voegen, luidende:

«Artikel 116bis. — In het eerste lid, tweede volzin, van artikel 63 van dezelfde wet wordt het woord «gedeeltelijk» vervangen door de woorden «ten belope van 75 pct.»

Verantwoording

Het bijzonder krediet uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken voor de gemeenten op wier grondgebied eigendommen gelegen zijn die vrijgesteld zijn van de onroerende voorheffing (met andere woorden de dode hand), bedraagt voor het gehele land 319,2 miljoen frank voor 1993 (een bedrag dat behouden is na de begrotingscontrole), terwijl de inkomsten die verloren zijn gegaan door deze vrijstelling minstens 1 261,92 miljoen frank (officiële cijfers) bedragen.

De compensatie dekt dus hoogstens een kwart van de verloren officiële inkomsten, hetgeen onaanvaardbaar is. Deze compensatie moet ten minste 75 pct. bereiken van het werkelijke bedrag van het inkomstenverlies, dat een heel stuk hoger ligt.

Volgens de studie van de Franse expert A. Delcamp zou de dode hand alleen voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest al 1 643 miljoen frank bedragen in 1991.

Subsidiair 2:

«Een artikel 116bis (nieuw) in te voegen, luidende:

«Artikel 116bis. — De tweede volzin van artikel 63, eerste lid, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Vanaf het begrotingsjaar 1994 wordt dit krediet gekoppeld aan de indexering van de kadastrale inkomens en dekt het ten belope van 72 pct. de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op deze voorheffing.»

Verantwoording

De federale regering en de Brusselse gewestregering hebben onlangs een ... mondelinge overeenkomst gesloten over het toekennen van een compensatie ten gunste van Brussel, ten belope van 72 pct. van de dode hand, hetgeen een minimum is waarop het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest aanspraak mag maken.

Aangezien deze overeenkomst voor het Gewest van levensbelang is, moet de belofte van de federale

Subsidiairement 1:

«Insérer un article 116bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Article 116bis. — A l'article 63 de la même loi, au premier alinéa, dans la seconde phrase, remplacer les mots «en partie» par les mots «à concurrence de 75 p.c.»

Justification

Pour l'ensemble du pays, le crédit spécial inscrit au budget du Ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique en faveur des communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier (autrement dit la mainmorte) s'élève à 319,2 millions de francs pour 1993 (montant maintenu après contrôle budgétaire), alors que les recettes perdues du fait de cette immunisation s'élèvent au moins à 1 261,92 millions de francs (chiffres officiels).

La compensation ne couvre donc au maximum qu'un quart des recettes officielles perdues, ce qui n'est pas acceptable. Cette compensation doit atteindre un minimum de 75 p.c. du montant réel de l'insuffisance des recettes, nettement supérieur.

D'après l'étude de l'expert français, A. Delcamp, rien qu'en Région de Bruxelles-Capitale, le montant de la mainmorte atteindrait 1 643 millions de francs en 1991.

Subsidiairement 2:

«Insérer un article 116bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Article 116bis. — A l'article 63 de la même loi, premier alinéa, la seconde phrase est remplacée par ce qui suit:

«A partir de l'année budgétaire 1994, ce crédit est lié à l'indexation des revenus cadastraux et couvre à concurrence de 72 p.c. la non-perception des centimes additionnels communaux audit précompte.»

Justification

Le gouvernement fédéral et le gouvernement régional bruxellois viennent de conclure un accord ... verbal portant sur l'octroi d'une compensation, en faveur de Bruxelles, correspondant à 72 p.c. de la mainmorte, ce qui représente un minimum auquel la Région de Bruxelles-Capitale peut prétendre.

Cet accord étant essentiel pour la Région, il importe que la promesse du gouvernement fédéral

regering onmiddellijk vorm krijgen in een wettekst waarin alle waarborgen van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 geboden worden.

Met dit amendement, dat ingevoegd moet worden in het voorstel van bijzondere wet, wordt aan deze belofte onmiddellijk uitvoering gegeven.

Subsidiair 3:

«Een artikel 116bis (nieuw) in te voegen, luidende:

«Artikel 116bis. — De tweede volzin van artikel 63, eerste lid, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Vanaf het begrotingsjaar 1994 wordt dit krediet gekoppeld aan de indexering van de kadastrale inkomen en dekt het de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op deze voorheffing. Voor het bepalen van de aldus toegekende compensatie wordt geen rekening gehouden met de onroerende goederen die toebehoren aan de Gemeenschappen en de Gewesten.»

Verantwoording

Het lijkt billijk dat de federale Staat niet moet zorgen voor de compensatie van de dode hand verbonden aan de gebouwen die eigendom zijn van de deelgebieden.

Toch vloeit hier heel vanzelfsprekend uit voort dat de overeenkomst tussen de federale regering en de afgevaardigden van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest over een compensatie van de dode hand ten belope van 72 pct., ontoereikend wordt. Bij een daling van de grondslag waarop de compensatie berekend wordt, moet het percentage van die compensatie noodzakelijkerwijze stijgen. Dat is de strekking van dit amendement, namelijk een integrale compensatie op de aldus herberekende grondslag.

Subsidiair 4:

«Een artikel 116bis (nieuw) in te voegen, luidende:

«Artikel 116bis. — De tweede volzin van artikel 63, eerste lid, van dezelfde wet, wordt vervangen als volgt:

«Vanaf het begrotingsjaar 1994 wordt dit krediet gekoppeld aan de indexering van de kadastrale inkomen en dekt het ten belope van 72 pct. de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op deze voorheffing. Voor het bepalen van dit percentage wordt geen rekening gehouden met de onroerende goederen die toebehoren aan de Gemeenschappen en de Gewesten.»

soit immédiatement concrétisée dans un texte légal, présentant toutes les garanties de la loi spéciale de financement du 16 janvier 1989.

Le présent amendement, à insérer dans la proposition de loi spéciale, permet cette concrétisation immédiate.

Subsidiairement 3:

«Insérer un article 116bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Article 116bis. — A l'article 63 de la même loi, premier alinéa, la seconde phrase est remplacée par ce qui suit:

«A partir de l'année budgétaire 1994, ce crédit est lié à l'indexation des revenus cadastraux et couvre la non-perception des centimes additionnels communaux audit précompte. Pour la détermination de la compensation ainsi accordée, il n'est pas tenu compte des immeubles appartenant aux Communautés et aux Régions.»

Justification

Il semble équitable que l'Etat fédéral ne doive pas supporter la compensation de la mainmorte afférente aux bâtiments qui sont propriété des entités fédérées.

Cependant, ce faisant, il semble alors de manière tout aussi évidente que l'accord intervenu entre le gouvernement fédéral et les représentants de la Région de Bruxelles-Capitale et portant sur une compensation de la mainmorte à concurrence de 72 p.c. devient insuffisant. Si l'on diminue la base sur laquelle la compensation est calculée, il est alors nécessaire de relever le taux de ladite compensation, ce que propose de faire le présent amendement qui prévoit une compensation intégrale sur la base ainsi recalculée.

Subsidiairement 4:

«Insérer un article 116bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Article 116bis. — A l'article 63 de la même loi, au premier alinéa, la seconde phrase est remplacée par ce qui suit:

«A partir de l'année budgétaire 1994, ce crédit est lié à l'indexation des revenus cadastraux et couvre à concurrence de 72 p.c. la non-perception des centimes additionnels communaux audit précompte. Pour la détermination de ce pourcentage, il n'est pas tenu compte des immeubles appartenant aux Communautés et Régions.»

Verantwoording

Idem als voor het subsidiair amendement nr. 3 met dien verstande dat de compensatie beperkt wordt tot 72 pct. zoals in het bereikte akkoord.

ALGEMENE BESPREKING

Een lid wijst er op dat reeds in de vorige legislatuur duidelijk was dat voor het probleem van de dode hand (d.i. de vrijstelling van bepaalde eigendommen van onroerende voorheffing) in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest een definitieve oplossing gevonden moest worden, wat uitmondde in artikel 63 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten. De nu voorgestelde regeling preciseert de oorspronkelijke tekst.

Men zou zich op het eerste gezicht kunnen verwonderen waarom deze aangelegenheid niet met een gewone meerderheid geregeld kan worden, aangezien het hier eigenlijk een fiscale regeling betreft die een compensatie verleent voor de gederfde opcentiemen op de onroerende voorheffing in bepaalde gemeenten.

De spreker benadrukt dat het hier geen bijzondere regeling voor de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreft, aangezien ze van toepassing is op alle gemeenten die inkomsten derven wegens de vrijstelling van onroerende voorheffing van bepaalde eigendommen.

Een ander lid vraagt zich eveneens af of het werkelijk nodig is deze aangelegenheid met een bijzondere meerderheid te regelen. Hij wijst er eveneens op dat verschillende gemeenten in België inkomsten derven uit de vrijstelling van onroerende voorheffing en voegt eraan toe dat men ook een regeling zou moeten invoeren voor gemeenten met veel inwoners die wegens dubbelbelastingverdragen vrijgesteld zijn van inkomstenbelastingen in België en dus meteen ook van de gemeentelijke opcentiemen.

Wanneer men had geopteerd voor een wet, aan te nemen met een gewone meerderheid, had men dit probleem meer globaal kunnen oplossen.

De Eerste Minister wijst er op dat het hier niet gaat om de vraag of vrijstellingen inzake onroerende voorheffing al dan niet verleend kunnen worden, maar wel om de vraag welke compensatie wordt verleend voor de derving van inkomsten van bepaalde gemeenten die uit bestaande vrijstellingen voortvloeien. Het gaat hier dus duidelijk niet om fiscale wetgeving als dusdanig. Er dient overigens opgemerkt te worden dat de onroerende voorheffing als dusdanig een gewestelijke belasting is, waarvan de Gewesten de aanslagvoet en de vrijstellingen kunnen wijzigen (artikelen 3, 5°, en 4, § 2, van de financieringswet).

Justification

Idem que pour l'amendement subsidiaire n° 3, sous réserve que la compensation est limitée à 72 p.c. comme dans l'accord intervenu.

DISCUSSION GENERALE

Un membre souligne qu'au cours de la législature précédente déjà, il était clair qu'une solution définitive devait être trouvée au problème de la mainmorté (c'est-à-dire l'immunisation, pour certaines propriétés, du précompte immobilier) dans la Région de Bruxelles-Capitale, ce qui a abouti à la rédaction de l'article 63 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautes et des Régions. La réglementation qui est proposée actuellement précise le texte initial.

On pourrait à première vue se demander pourquoi cette matière ne peut pas être réglée à la majorité simple, puisqu'il s'agit en fait d'une réglementation fiscale qui compense la perte de centimes additionnels au précompte immobilier dans certaines communes.

L'intervenant insiste sur le fait qu'il ne s'agit pas ici d'une réglementation particulière pour les communes de la Région de Bruxelles-Capitale, puisqu'elle s'applique à toutes les communes qui subissent une perte de revenus à cause de l'immunisation du précompte immobilier pour certaines propriétés.

Un autre membre se demande également s'il est vraiment nécessaire de régler cette matière à la majorité spéciale. Il souligne que plusieurs communes belges subissent une perte de revenus par suite de l'immunisation du précompte immobilier et il ajoute que l'on devrait aussi instaurer une réglementation pour les communes comptant de nombreux habitants qui sont, du fait de conventions visant à éviter la double imposition, dispensés de payer des impôts sur les revenus en Belgique et donc également de payer les centimes additionnels communaux.

Si l'on avait opté pour une loi à adopter à la majorité simple, l'on aurait pu résoudre ce problème d'une façon plus globale.

Le Premier ministre souligne qu'il ne s'agit pas ici de savoir si des immunisations en matière de précompte immobilier peuvent ou non être octroyées, mais bien de savoir quelle compensation sera accordée aux communes qui subissent une perte de revenus du fait des immunisations existantes. Il ne s'agit donc manifestement pas d'une législation fiscale en tant que telle. Il convient en outre de remarquer que le précompte immobilier en tant que tel constitue un impôt régional, dont les Régions peuvent modifier le taux d'imposition et les immunisations (articles 3, 5°, et 4, § 2, de la loi de financement).

Deze discussie betreft dus enkel de compensatie die aan de gemeenten wordt gegeven voor de derving van inkomsten uit eigendommen die zijn vrijgesteld van onroerende voorheffing, en dus ook van de gemeentelijke opcentiemen op deze voorheffing. Hierbij dient overigens opgemerkt te worden dat voor de negentien gemeenten van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, deze compensatie aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt overgedragen (voorgesteld artikel 63, § 3, laatste lid).

Deze compensatie werd vroeger bij koninklijk besluit geregeld omdat het huidige artikel 63, tweede lid, van de financieringswet de Koning hiertoe uitdrukkelijk machtige (koninklijk besluit van 6 december 1990 betreffende de verdeling van het bijzonder krediet aan gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden vrijgesteld van onroerende voorheffing, *Belgisch Staatsblad* van 25 december 1990, zie bijlage 1). De thans voorgestelde tekst vertrekt van een bepaald percentage, nl. 72 pct. Dit werd reeds eind december in het overlegcomité afgesproken omdat de huidige regeling een zekere arbitraire beoordelingsruimte laat aan de federale overheid in welke mate ze de derving van opcentiemen op onroerende voorheffing compensiert. Het is inderdaad zo dat, aangezien steeds hetzelfde bedrag voor deze compensatie in de begroting werd ingeschreven, deze compensatie door de federale overheid in werkelijkheid daalde van ongeveer 70 pct. naar 25 pct., onder meer omdat intussen de opcentiemen en het kadastraal inkomen waren gestegen. Het inschrijven van een vast percentage in de financieringswet biedt daarom een zekere waarborg aan de Gewesten en de gemeenten.

Ook de basis van de compensatie, nl. de eigendommen die in aanmerking worden genomen om de compensatie te berekenen, worden nu in de financieringswet vastgelegd en niet langer in een koninklijk besluit. Hiervoor werd de regeling van het koninklijk besluit van 6 december 1990 grotendeels overgenomen, zij het met de precivering dat de eigendommen van de Gemeenschappen en de Gewesten niet in aanmerking worden genomen voor de berekening van de compensatie. Het is immers onlogisch dat de federale overheid hiervoor zou moeten opdraaien.

De gewestelijke aanslagvoeten en de gemeentelijke opcentiemen worden voor de berekening van de compensatie in aanmerking genomen zoals ze bestaan op 1 januari 1993, aangezien de Gewesten en de gemeenten anders eenvoudig meer compensatie zouden bekomen door hun aanslagvoeten c.q. opcentiemen te verhogen. De effecten van de indexering van de kadastrale inkomens vanaf 1 januari 1991 worden daarentegen wel in het systeem geïntegreerd.

De Eerste Minister wijst er tenslotte op dat in het Overlegcomité werd afgesproken te laten onderzoeken of de historische redenen die aanleiding gaven tot het invoeren van de dode hand nog zinvol zijn in de

La présente discussion ne porte donc que sur la compensation accordée aux communes pour la perte de revenus provenant de propriétés désormais immunisées du précompte immobilier et, dès lors, également des centimes additionnels communaux à ce précompte. A cet égard, il convient d'ailleurs de remarquer que pour ce qui est des 19 communes de la Région bilingue de Bruxelles-Capitale, cette compensation est transférée à la Région de Bruxelles-Capitale (article 63, § 3, dernier alinéa, proposé).

A ce jour, cette compensation était réglée par voie d'arrêté royal, puisque l'actuel article 63, deuxième alinéa, de la loi de financement autorise explicitement le Roi à régler cette matière (arrêté royal du 6 décembre 1990 relatif à la répartition du crédit spécial en faveur des communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier, *Moniteur belge* du 25 décembre 1990, voir l'annexe 1). Le texte proposé part d'un certain pourcentage, à savoir 72 p.c. Ce pourcentage fut convenu par le Comité de concertation à la fin du mois de décembre, parce que le régime actuel laissait à l'autorité fédérale une marge d'appréciation arbitraire quant à la mesure dans laquelle elle compensait la perte de centimes additionnels au précompte immobilier. En effet, puisque le même montant était toujours inscrit au budget à titre de compensation par l'autorité fédérale, cette compensation était en réalité passée de quelque 70 p.c. à 25 p.c., notamment parce que les centimes additionnels et le revenu cadastral avaient entre-temps augmenté. L'inscription d'un pourcentage forfaitaire dans la loi de financement offre dès lors une certaine garantie aux Régions et aux communes.

La base de la compensation, à savoir les propriétés prises en considération pour le calcul de la compensation, est également fixée dans la loi de financement et non plus par voie d'arrêté royal. Pour cela, on a repris en grande partie les dispositions de l'arrêté royal du 6 décembre 1990, en précisant que les propriétés des Communautés et des Régions n'entraient pas en ligne de compte pour le calcul de la compensation. En effet, il serait illogique que l'autorité fédérale doive en supporter la charge.

Pour le calcul de la compensation sont pris en considération les taux d'imposition régionaux et les centimes additionnels communaux en vigueur au 1er janvier 1993, car sinon, les Régions et les communes pourraient obtenir une plus grande compensation simplement en augmentant respectivement leurs taux d'imposition et leurs centimes additionnels. Par contre, les effets de l'indexation des revenus cadastraux à partir du 1er janvier 1991 sont intégrés au système.

Le Premier ministre souligne enfin qu'il a été convenu en Comité de concertation de faire examiner si les raisons historiques ayant conduit à l'institution de la mainmorte sont encore de mise dans les circonstan-

huidige omstandigheden en of het systeem van de dode hand niet ten gronde moet worden herzien in overleg met de Gewesten.

Een lid wijst erop dat de voorgestelde tekst een belangrijke draagwijdte heeft: Brussel beslaat slechts een half procent van het Belgisch grondgebied, maar de helft van de eigendommen die zijn vrijgesteld van onroerende voorheffing bevinden zich in Brussel. De voorgestelde regeling, die in principe op alle Belgische gemeenten van toepassing kan zijn, biedt tegelijkertijd zekere waarborgen voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Dit neemt niet weg dat bij de voorgestelde tekst een aantal opmerkingen kunnen worden gemaakt.

De speker wijst erop dat het voor een dergelijk complexe tekst met een dergelijke draagwijdte aangezwen zou zijn het advies van de Raad van State in te winnen.

Het voorgestelde artikel 63, § 1, bepaalt dat een bijzonder krediet jaarlijks wordt ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. Het lid vraagt zich af in welke mate deze plechtig klinkende bepaling in de bijzondere wet waarborgt dat het krediet ook effectief wordt overgedragen aan de betrokken Gewesten en gemeenten. Het inschrijven van een krediet op een begroting impliceert immers niet automatisch het besteden ervan. In werkelijkheid zullen dezelfde obstakels als vroeger de realisatie van de belofte in de weg staan. Er is de Minister van Begroting, de Minister van Financiën en het Rekenhof. Zijn fractie zal daarom een amendement indienen om de werkelijke besteding van het voorziene krediet te waarborgen.

Wat betreft het voorgestelde artikel 63, § 2, dient opgemerkt te worden dat onroerende goederen niet noodzakelijk het voorwerp uitmaken van een eigendomsrecht van een vreemde Staat, een internationale instelling of de federale overheid. Er zijn immers ook andere vormen van zakelijke rechten, zoals de erfpacht, waarbij de titularis van het recht onroerende voorheffing verschuldigd is. Het zou dus beter zijn aan te geven dat voor de toepassing van artikel 63, § 2, niet enkel eigenaars, maar titulairissen van zakelijke rechten in aanmerking komen.

Het lid vraagt zich eveneens af waarom men in het voorgestelde artikel 63, § 2, eerste lid, 2°, van medeëigendom gewag maakt, terwijl dit niet voorkomt in 1°. Vreemde Staten en internationale instellingen kunnen immers net zo goed medeëigenaar zijn als de federale overheid. Wanneer de Zuidamerikaanse Staten bijvoorbeeld in België een «Latijnsamerikaans huis» zouden openen, waarvan zij allen medeëigenaar zijn, dient dit ook in aanmerking te komen voor de compensatie voor de dode hand voor dit huis.

Waarom dient een federaal overheidsbedrijf «autonomo» te zijn om in aanmerking te komen voor de toepassing van § 2? Het ware beter gewoon van een federaal overheidsbedrijf zonder meer gewag te maken.

ces actuelles et si le système de la mainmorte ne doit pas être revu quant au fond, en concertation avec les Régions.

Un membre souligne que le texte proposé a une grande portée: Bruxelles ne couvre qu'un demi pour cent du territoire belge, mais la moitié des propriétés exonérées du précompte immobilier s'y trouve. Le règlement proposé, qui peut s'appliquer en principe à toutes les communes belges, présente en même temps certaines garanties pour la Région de Bruxelles-Capitale. Il n'empêche que le texte proposé appelle un certain nombre d'observations.

L'intervenant fait remarquer que pour un texte aussi complexe et d'une telle portée, il conviendrait de prendre l'avis du Conseil d'Etat.

L'article 63, § 1er, proposé dispose qu'un crédit spécial est inscrit chaque année au budget du Ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique. L'intervenant se demande dans quelle mesure cette disposition solennelle de la loi spéciale garantit que le crédit sera effectivement transféré aux Régions et communes concernées. En effet, l'inscription d'un crédit à un budget n'emporte pas automatiquement son affectation. En fait, la réalisation de la promesse se heurtera aux mêmes obstacles qu'autrefois. Il y a le ministre du Budget, le ministre des Finances et la Cour des comptes. Son groupe présentera, dès lors, un amendement pour garantir l'affectation effective du crédit prévu.

S'agissant de l'article 63, § 2, proposé, il y a lieu de faire remarquer que des biens immobiliers ne font pas nécessairement l'objet d'un droit de propriété d'un Etat étranger, d'une organisation internationale ou de l'autorité fédérale. Il y a, en effet, d'autres formes de droits réels, telle l'emphytéose, pour lesquelles le titulaire du droit est redévable du précompte immobilier. Mieux vaudrait donc indiquer que l'application de l'article 63, § 2, ne concerne pas seulement les propriétaires, mais aussi les titulaires de droits réels.

L'intervenant se demande également pourquoi on mentionne la copropriété au 2° de l'article 63, § 2, premier alinéa, proposé et pas au 1°. Les Etats étrangers et les organisations internationales peuvent, en effet, tout aussi bien être copropriétaires que l'autorité fédérale. Si, par exemple, les Etats sud-américains ouvraient en Belgique une «maison de l'Amérique latine», dont ils seraient tous copropriétaires, il faudrait aussi que cet immeuble entre en ligne de compte pour la compensation de la mainmorte y afférente.

Pourquoi faut-il qu'une entreprise publique fédérale soit «autonome» pour faire l'objet de l'application du § 2? Il vaudrait mieux parler tout simplement d'une entreprise publique fédérale, sans plus.

Wat betreft de uitzonderingen, vermeld in het voorgestelde artikel 63, § 2, tweede lid, merkt het lid op dat de opsomming beperkend is en dus restrictief geïnterpreteerd moet worden. Het is merkwaardig dat men de stations uitsluit: dit betekent immers dat men een groot deel van de oppervlakte van het vormingsstation van Schaarbeek uitsluit, dat door de N.M.B.S. om speculatieve doeleinden wordt behouden, terwijl er echter geen onroerende voorheffing voor moet worden betaald. Het is dan ook logisch dat men het derven van inkomsten uit deze terreinen compenseert en de uitzondering van de stations beperkt tot de stations die ook werkelijk dienen voor het vervoer van passagiers of goederen.

Het bevriezen van de gewestelijke aanslagvoeten en de gemeentelijke opcentiemen op het niveau van 1 januari 1993 voor de berekening van de compensatie betekent dat men elke keer een bijzondere meerderheid bij elkaar zal moeten zoeken om de compensatie aan te passen aan een stijging van deze aanslagvoeten en opcentiemen, zodat uiteindelijk het voorgespiegelde percentage van 72 pct. in werkelijkheid snel zal zakken tot 60, 50, 40 pct. Op die manier zullen de Gewesten en de gemeenten de federale overheid moeten komen smeken om de cijfers in deze wet aan te passen, wat uiteindelijk tot nieuwe conflicten zal leiden.

Een ander lid wijst er op dat het inderdaad klopt dat kredieten nog geen geld zijn, maar dat anderzijds een belangrijk gedeelte van de middelen van de Gemeenschappen en de Gewesten in de Rijksmiddelelenbegroting voorkomen. Het gaat wel erg ver te redereneren dat de federale uitvoerende macht zich zou kunnen onttrekken van de verplichting om middelen over te dragen aan de Gewesten of de gemeenten omdat deze bepaling enkel een toelating zou bevatten en geen verplichting om geld uit te geven. Het betreft hier immers geen krediet dat ter beoordeling aan de ordonnancerende Minister wordt overgelaten, maar een verplichte uitgave van de federale overheid.

Een lid verklaart ervan overtuigd te zijn dat het advies van de Raad van State over deze aangelegenheid ingewonnen moet worden, net zoals men dit al deed voor de vorige teksten.

Het amendement van de heer Van Rompuy c.s., dat eigenlijk het resultaat is van de ontmoeting van de heer Picqué en de heer Dehaene, is totaal onvoldoende om de financiële problemen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest op te lossen. Het zal uiteindelijk tussen 590 en 600 miljoen per jaar opleveren voor dit Gewest, wat 400 miljoen meer is dan het in 1992 toegekende krediet en ongeveer 70 miljoen meer dan het krediet dat in de begroting van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest in 1993 is opgenomen. In vergelijking met de door de federale overheid effectief uitgekeerde kredieten brengt het voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wellicht ongeveer 400 mil-

En ce qui concerne l'exception mentionnée au § 2, deuxième alinéa, de l'article 63 proposé, l'intervenant remarque que l'énumération est limitative et doit donc s'interpréter de façon restrictive. Il est étonnant que l'on ait exclu les gares: cela signifie en effet que l'on exclut une grande partie de la superficie de la gare de triage de Schaerbeek, que la S.N.C.B. conserve pour des raisons spéculatives, alors qu'elle ne doit pas payer de précompte immobilier pour ce terrain. Il est dès lors logique que l'on compense la perte de revenus pour ces terrains et que l'exclusion des gares soit limitée à celles qui servent réellement au transport de voyageurs ou de marchandises.

Le gel des taux d'imposition régionaux et des centimes additionnels communaux au niveau du 1er janvier 1993 pour ce qui est du calcul de la compensation signifie que l'on devra à chaque fois trouver une majorité spéciale pour pouvoir adapter cette compensation à une hausse des taux d'imposition et des centimes additionnels, de sorte qu'en fin de compte, les 72 p.c. prévus retomberont en réalité rapidement à 60 p.c., 50 p.c., 40 p.c. De cette façon, les Régions et les communes devront implorer l'autorité fédérale d'adapter les chiffres qui figurent dans la présente loi, ce qui entraînera en fin de compte de nouveaux conflits.

Un autre membre souligne qu'il est un fait que des crédits ne constituent pas encore de l'argent, mais que, par ailleurs, une importante partie des moyens des Communautés et des Régions figure au budget des Voies et Moyens. Prétendre que le pouvoir exécutif fédéral pourrait se soustraire à l'obligation de transférer des moyens aux Régions ou aux communes sous prétexte que la présente disposition ne comprendrait qu'une autorisation et non pas une obligation de dépenser de l'argent, c'est chercher midi à quatorze heures. En effet, il ne s'agit pas ici d'un crédit qui est laissé à l'appréciation du ministre qui ordonne, mais d'une dépense obligatoire pour l'autorité fédérale.

Un membre se déclare convaincu de la nécessité de demander l'avis du Conseil d'Etat sur cette matière, comme on l'a déjà fait pour les textes précédents.

L'amendement de M. Van Rompuy et consorts, qui est en fait le résultat de la rencontre entre M. Picqué et M. Dehaene, est totalement insuffisant pour résoudre les problèmes financiers de la Région de Bruxelles-Capitale. En fin de compte, le système proposé rapportera à cette Région entre 590 et 600 millions par an, ce qui représente quelque 400 millions de plus par rapport au crédit octroyé en 1992 et quelque 70 millions de plus par rapport au crédit inscrit au budget de la Région de Bruxelles-Capitale en 1993. L'intervenant souligne que lorsqu'il faisait encore partie du Gouvernement, la Région obtenait plus de 500 millions par an en compensation de la mainmorte. Les

joen op. Het lid wijst erop dat toen hij nog deel uitmaakte van de regering, het Gewest als compensatie voor de dode hand meer dan 500 miljoen per jaar kreeg. Deze maatregelen herstellen dus eigenlijk slechts de situatie van voor de financieringswet van 1989. In 1988 besteedde men in totaal ongeveer 32 miljard aan het Gewest. De voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest nefaste onderhandelingen over de financieringswet brachten dit terug op 29 miljard in 1989. Hierbij verloor men ook een belangrijk deel van de compensatie voor de dode hand, en pas nu slaagt men erin dit verlies slechts gedeeltelijk goed te maken. Dit is alles behalve een schitterend resultaat.

Daarnaast moet men beseffen wat de kosten van het Sint-Michielsakkoord voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest zijn. Het akkoord tussen de Franstalige partijen van het Akkoord over de overdracht van de uitoefening van bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie leggen een zeer zware last op de rug van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest: inzake onderwijs moet het Gewest voor 9,2 miljard ophoesten in de vorm van trekkingsschulden. Hierbij moet men de 20 pct. tellen die automatisch aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie moeten worden overgedragen in toepassing van de 80 F - 20 N verdeelsleutel. Dit levert een totaal op van 11,5 miljard voor het onderwijs van de Franse Gemeenschap. Wat de andere gemeenschapsbevoegdheden betreft die de Franse Gemeenschapscommissie zal uitoefenen: de financiering hiervan door de Franse Gemeenschap beloopt thans 21 miljard. Hiervan moet de Franse Gemeenschapscommissie 23 pct. ofwel 4,8 miljard dragen, terwijl ze slechts 82 pct. van de corresponderende middelen ofwel 3,96 miljard ontvangt om deze bevoegdheden uit te oefenen. Dit betekent dat de Franse Gemeenschapscommissie 870 miljoen per jaar extra zal moeten vinden om deze nieuwe taken op hetzelfde niveau uit te oefenen als de Franse Gemeenschap op dit moment. Het bedrag van de compensatie voor de dode hand bedraagt dus nog niet eens de helft van alleen al dit bedrag. Bovendien speelt ook hier de 80 F - 20 N verdeelsleutel, zodat de factuur eigenlijk 1,087 miljard per jaar bedraagt. Voor de periode 1993-1999 zal deze hele operatie 19,1 miljard aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest kosten.

Hiertegenover staat de opbrengst uit de gedeeltelijke koppeling van de middelen aan het B.N.P., wat voor het Gewest 4,6 miljard op zal leveren volgens de cijfers van de regering. Blijft dus een tekort van 14,5 miljard, zonder dan nog rekening te houden met de overname van het provinciaal onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. De kosten hiervan kan men op 1,050 miljard ramen, waartegenover slechts 640 miljoen staat uit de verdeling van het provinciefonds Brabant. De splitsing van de provincie Brabant brengt dus nog een extra tekort van 410 miljoen. Dit tekort alleen is ongeveer even groot als de opbrengst uit de compensatie voor de dode hand.

mesures proposées ne font donc que restaurer la situation telle qu'elle existait avant la loi de financement de 1989. En 1988, quelque 32 milliards au total étaient affectés à la Région. Les négociations au sujet de la loi de financement, néfastes pour la Région de Bruxelles-Capitale, ont ramené ce montant à 29 milliards en 1989. En même temps, on a également perdu une partie importante de la compensation de la mainmorte, et l'on ne réussit aujourd'hui à compenser qu'une partie de cette perte. C'est loin d'être un résultat brillant.

De plus, il faut également se rendre compte de ce que l'accord de la Saint-Michel va coûter à la Région de Bruxelles-Capitale. L'accord entre les partis francophones et l'accord sur le transfert de l'exercice de compétences de la Communauté française à la Région wallonne et à la Commission communautaire française imposent un très lourd fardeau à la Région de Bruxelles-Capitale: en matière d'enseignement, la Région doit «cracher» 9,2 milliards sous la forme de droits de tirage. A cela s'ajoutent les 20 p.c. qui doivent automatiquement être transférés à la Commission communautaire flamande en application de la clé de répartition 80 F - 20 N. Cela fait un total de 11,5 milliards pour l'enseignement de la Communauté française. En ce qui concerne les autres compétences communautaires qu'exercera la Commission communautaire française, leur financement par la Communauté française s'élève actuellement à 21 milliards de francs. La Commission communautaire française doit en supporter 23 p.c., soit 4,8 milliards, alors qu'elle ne reçoit que 82 p.c. des moyens correspondants, soit 3,96 milliards, pour exercer ces compétences. Cela signifie que la Commission communautaire française doit trouver chaque année 870 millions supplémentaires pour exercer ces nouvelles tâches au même niveau que la Communauté française le fait actuellement. Le montant de la compensation de la mainmorte ne s'élève donc même pas à la moitié de ce seul montant. En outre, la clé de répartition 80 F - 20 N s'applique également en la matière, si bien que la facture s'élève en fait à 1,087 milliard par an. Pour la période 1993-1999, l'ensemble de l'opération coûtera 19,1 milliards à la Région de Bruxelles-Capitale.

En regard, on trouve le produit de la liaison partielle des ressources au P.N.B., ce qui représentera 4,6 milliards pour la Région, selon les chiffres du Gouvernement. Reste donc un déficit de 14,5 milliards, sans compter la reprise de l'enseignement provincial dans la Région de Bruxelles-Capitale. Le coût de celle-ci peut être estimé à 1,050 milliard, alors que la répartition du Fonds de la province de Brabant ne rapportera que 640 millions. La scission de la province de Brabant entraînera donc encore un déficit supplémentaire de 410 millions. A lui seul, ce déficit est approximativement aussi élevé que le produit de la compensation de la mainmorte.

Wanneer men zich realizeert dat het structureel tekort op de begroting van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ten minste 7 miljard bedraagt en dat de huidige schuld van het Gewest 82 miljard bedraagt, is de netto opbrengst van de compensatie uit de dode hand een peulschil. In deze omstandigheden is het onmogelijk voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest om niet te grijpen naar andere middelen, zoals bijvoorbeeld belastingen die men laat betalen door de pendelaars. Men moet niet hopen met deze maatregelen de Brusselaars tot bepaalde toegevingen te dwingen, want er zijn verschillende middelen om alsnog het tekort te financieren. Wat betreft tenslotte het jaarlijks extra krediet van 2 miljard voor Brussel: dit wordt hoe dan ook enkel gebruikt voor de financiering van projecten die ook voor de andere Gewesten voordelig zijn. Het medezeggenschap over deze gelden dat de heer Picqué nu aankondigt, bestond in feite vroeger ook al, aangezien het Gewest de bouwvergunning voor dergelijke projecten kon weigeren.

Wat betreft het voorgestelde artikel 63, § 1, wijst het lid er op dat er waarborgen moeten zijn opdat de gemeenten en de Gewesten het geld effectief en tijdig ontvangen. Zijn fractie zal hierover een amendement indienen. Hij verklaart eveneens niet te kunnen begrijpen waarom men de gebouwen van de Gemeenschappen uitsluit in het voorgestelde artikel 63, § 2, eerste lid, 2^e. Daarnaast wenst hij te vernemen wat elk van de uitzonderingen van het voorgestelde artikel 63, § 2, tweede lid, financieel vertegenwoordigen en waarom men ze heeft ingevoegd. Allicht heeft men achterstevoren gerekend bij het opstellen van deze tekst door eerst vast te stellen wat men aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wilde geven en door in functie daarvan voldoende uitzonderingen op te sommen. Dit verklaart de vele onbegrijpelijke uitzonderingen die in deze tekst figureren. Dit verklaart ook waarom men de gemeentelijke opcentiemen en de gewestelijke aanslagvoeten op het niveau van 1 januari 1993 bevriest.

In verband met het voorgestelde artikel 63, § 3, vraagt de spreker zich af hoe men nu juist aan 72 pct. komt. Waarom niet een minder lange lijst uitzonderingen en een lager percentage?

Tenslotte vraagt het lid zich af waarom men deze regeling pas in 1994 in werking laat treden en niet reeds dit jaar. De hele regeling heeft tot doel het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest financieel op de knieën te krijgen om het tot nieuwe politieke toegevingen te dwingen.

Een lid wijst erop dat de voorgestelde regeling een bijkomende uitgave voor de federale schatkist impliqueert. Hij stelt vast dat het pleidooi van de fractie van de vorige spreker voor de vermindering van de overheidsuitgaven blijkbaar enige nuancing verdient, gelet op hun betoog voor een toename van de uitgaven van de federale overheid.

Si l'on songe que le déficit structurel du budget de la Région de Bruxelles-Capitale s'élève à 7 milliards au moins et que la dette actuelle de la Région se monte à 82 milliards, le produit net de la compensation de la mainmorte apparaît dérisoire. Dans ces conditions, il est impossible pour la Région de Bruxelles-Capitale de ne pas recourir à d'autres moyens, par exemple des impôts que l'on ferait payer par les navetteurs. Il ne faut pas espérer, par ces mesures, contraindre les Bruxellois à certaines concessions, car il y a différents moyens de financer encore le déficit. En ce qui concerne enfin le crédit annuel supplémentaire de 2 milliards pour Bruxelles, celui-ci ne sera de toute manière utilisé qu'à financer des projets qui profitent également aux autres Régions. Le droit de regard sur ces fonds que M. Picqué annonce aujourd'hui existait en fait déjà auparavant, puisque la Région pouvait refuser le permis de bâtir pour de tels projets.

Au sujet de l'article 63, § 1er, proposé, l'intervenant souligne qu'il faut des garanties que les communes et les Régions recevront effectivement l'argent, et ce en temps voulu. Son groupe déposera un amendement dans ce sens. Il déclare également ne pas comprendre pourquoi l'on exclut les immeubles des Communautés de l'article 63, § 2, premier alinéa, 2e, proposé. D'autre part, il aimerait savoir ce que représente financièrement chacune des exceptions de l'article 63, § 2, deuxième alinéa, proposé et pourquoi on les y a insérées. Sans doute a-t-on, en rédigeant ce texte, calculé à l'envers en déterminant tout d'abord ce que l'on voulait donner à la Région de Bruxelles-Capitale et en énumérant ensuite, en fonction de cela, suffisamment d'exceptions. Cela expliquerait les nombreuses exceptions incompréhensibles qui figurent dans ce texte. Cela explique également pourquoi l'on bloque les centimes additionnels communaux et les taux d'imposition régionaux à leur niveau du 1er janvier 1993.

En ce qui concerne l'article 63, § 3, proposé, l'intervenant se demande comment l'on arrive exactement à 72 p.c. Pourquoi ne pas prévoir une liste d'exceptions moins longue et un pourcentage moins élevé?

Enfin, l'intervenant se demande pourquoi ces dispositions n'entreraient en vigueur qu'en 1994 au lieu de cette année. L'ensemble du système vise à mettre financièrement à genoux la Région de Bruxelles-Capitale, afin de l'obliger à de nouvelles concessions politiques.

Un membre souligne que le système proposé implique une dépense supplémentaire pour le Trésor fédéral. Il constate que le plaidoyer du groupe auquel appartient le préopinant en faveur d'une réduction des dépenses publiques doit apparemment être quelque peu nuancé, compte tenu de son plaidoyer en faveur d'une augmentation des dépenses de l'autorité fédérale.

Daarnaast benadrukt hij nogmaals dat deze regeling alle Belgische gemeenten in meer of mindere mate aanbelangt, wat niet wegneemt dat ze voor Brussel meer belang kan hebben dan voor andere gemeenten. Het feit dat Brussel een hoofdstedelijke functie vervult, brengt naast nadelen ook voordelen met zich mee. Het is dan ook merkwaardig om vast te stellen dat bepaalde milieus in Brussel zich hardnekkig verzet hebben tegen een hertekening van de grenzen van het rechtsgebied van het Hof van Beroep en dat bepaalde gemeenten niet willen weten van de afschaffing van hun spoorwegstation. Blijkbaar brengt de aanwezigheid van rechtbanken en spoorwegstations naast verliezen wegens de dode hand dan toch ook voordelen met zich mee voor de betrokken gemeente.

De hoofdstedelijke functie van Brussel verdient inderdaad respect, maar geen privileges. Bovendien is het respect voor de hoofdstedelijke functie van Brussel gebonden aan het respecteren van de evenwaardigheid van de beide gemeenschappen in de uitoefening van deze hoofdstedelijke functie.

Een ander lid stelt een aantal vragen bij de voorgestelde tekst:

— Wat is de draagwijdte van de bewoordingen «buitendiensten van administratieve diensten» in het voorgestelde artikel 63, § 2, tweede lid, 1°?

— Bedoelt men met de uitzondering in het voorgestelde artikel 63, § 2, tweede lid, 2°, een deel van het Justitiepaleis in Brussel? Hoe zal men dit concreet berekenen?

— Hoe zal men volgens het voorgestelde 63, § 3, tweede lid, eerste streepje, het totale krediet voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest berekenen terwijl er verschillende gemeentelijke opcentiemen bestaan?

— Gaat men voor de andere Gewesten de kredieten dadelijk aan de gemeenten overmaken? Waarom dit verschil?

De Eerste Minister wijst erop dat de voorgestelde teksten grotendeels een vertaling zijn van het koninklijk besluit van 6 december 1990. Eén van de nieuwe elementen is dat er geen compensatie komt voor de goederen van de Gemeenschappen en de Gewesten.

De concrete toeënkennung van het krediet zal dan ook gebeuren volgens de praktijk die nu wordt gevuld. Zo verdeelt men de kredieten volgens de gemeente waar het betrokken goed is gelegen. De overdracht van de kredieten voor de 19 gemeenten van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest vloeit voort uit een indertijd genomen politieke beslissing om de compensatie voor de dode hand die normaal aan de gemeenten toekomt aan het Gewest toe te kennen ten einde er de

Par ailleurs, il souligne une fois de plus que ce système intéresse, dans une plus ou moins grande mesure, toutes les communes belges, ce qui n'empêche pas qu'il puisse être plus important pour Bruxelles que pour d'autres communes. Le fait que Bruxelles remplit une fonction de capitale entraîne, outre des inconvénients, également des avantages. Il est dès lors étonnant de constater que certains milieux bruxellois se sont farouchement opposés à ce que soient retracées les frontières du ressort de la cour d'appel et que certaines communes ne veulent pas entendre parler de la suppression de leur gare de chemins de fer. Il faut croire que la présence de tribunaux et de gares de chemins de fer entraîne, outre des pertes en raison de la mainmorte, aussi des avantages pour la commune concernée.

La fonction de capitale de Bruxelles mérite en effet le respect, mais pas pour autant des priviléges. En outre, le respect de la fonction de capitale de Bruxelles est lié au respect de l'équivalence des deux Communautés dans l'exercice de cette fonction de capitale.

Un autre membre pose des questions au sujet du texte proposé:

— Quelle est la portée des mots «services extérieurs des administrations» qui figurent dans le texte proposé de l'article 63, § 2, deuxième alinéa, 1°?

— L'exception prévue à l'article 63, § 2, deuxième alinéa, 2°, proposé, vise-t-elle une partie du Palais de justice de Bruxelles? Comment ce calcul se fera-t-il concrètement?

— Comment fera-t-on, en application de l'article 63, § 3, deuxième alinéa, premier tiret, proposé, pour calculer la totalité du crédit pour la Région de Bruxelles-Capitale, alors qu'il existe différents centimes additionnels communaux?

— Va-t-on, dans les autres Régions, transférer immédiatement les crédits aux communes? D'où vient cette différence?

Le Premier ministre souligne que les textes proposés sont en grande partie une transposition de l'arrêté royal du 6 décembre 1990. Un des nouveaux éléments est le fait que les biens des Communautés et des Régions ne sont pas compensés.

Concrètement, le crédit sera dès lors octroyé de la même façon qu'il l'est actuellement. C'est ainsi que l'on répartit les crédits en fonction de la commune où le bien concerné est situé. Le transfert des crédits, qui sont octroyés aux 19 communes de la Région bilingue de Bruxelles-Capitale, à la Région de Bruxelles-Capitale est le résultat d'une décision politique prise à l'époque et qui visait à octroyer la compensation pour la mainmorte, qui revient normalement aux communes, à la Région, afin de permettre à celle-ci de payer la

geconsolideerde schuld van deze gemeenten mee af te betalen. De indieners van deze amendementen begogen dus uitdrukkelijk de continuïteit met het koninklijk besluit.

Een lid vraagt waar het cijfer van 72 pct. precies vandaan komt.

Een lid replieert dat dit percentage overeenstemt met de toestand van 1989. Enerzijds was er een bijzonder krediet ingeschreven van 300 miljoen en daarnaast was er een krediet ingeschreven voor de dode hand ten belope van 219,2 miljoen. Dit gaf een totaal van 519,2 miljoen, terwijl de verloren ontvangsten van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest 719,3 miljoen bedroeg. De verhouding van deze twee getallen is afgerond 72 pct.

Een ander lid voegt hieraan toe dat het een gewaarborgd minimum is. De federale overheid kan beslissen een hoger krediet toe te kennen.

De Eerste Minister wijst erop dat volgens de tabel die hij ter beschikking stelt van de Commissie (zie bijlage), het aanvankelijk voorziene krediet teruggelopen was van 57,78 pct. van de verloren ontvangsten wegens de dode hand in 1980 naar 25,29 pct. in 1992. Later kende men aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest (en enkel aan dit Gewest) een krediet toe dat het totale krediet op 72 pct. bracht van de verloren ontvangsten. Dit is de historische verklaring van dit percentage.

Een lid stelt vast dat de voorgestelde regeling voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest dus in feite niets nieuws biedt, aangezien het eigenlijk een herstellen is van de toestand van vóór 1989. De heer Picqué heeft dus in feite helemaal niets bekomen voor het Gewest.

Een ander lid replieert dat men nu wel voor eender welke wijziging van het percentage een bijzondere meerderheid nodig zal hebben. Hij meent dat men deze bepalingen even goed in de gewone wet kan onderbrengen.

De Eerste Minister merkt op dat men ofwel de huidige techniek moet gebruiken van een algemeen artikel in de bijzondere wet met een uitvoering bij koninklijk besluit, ofwel de voorgestelde techniek van een meer uitvoerige regeling in de bijzondere wet. Hij merkt op dat hij liever aan de gemeenten en de Gewesten een waarborg biedt in de vorm van een minimumpercentage in de bijzondere wet dan dat men elk jaar opnieuw over cijfers moet gaan onderhandelen.

Het vorige lid stelt dat dit niet wegneemt dat men deze aangelegenheid net zo goed men een gewone meerderheid kan regelen, zodat men vermijdt dat men voor onoverkomelijke problemen komt te staan wanneer achteraf blijkt dat de kredieten onvoldoende zijn en men de wet zal moeten wijzigen.

dette consolidée de ces communes. L'intention expresse des auteurs des amendements à l'examen est donc d'assurer la continuité de l'arrêté royal.

Un membre demande d'où provient le chiffre de 72 p.c.

Un membre répond que ce pourcentage correspond à la situation de 1989. Un crédit spécial de 300 millions était inscrit, d'une part, ainsi qu'un autre crédit pour la mainmorte, d'un montant de 219,2 millions, d'autre part. Cela faisait un total de 519,2 millions, alors que la perte de revenus pour la Région de Bruxelles-Capitale s'élevait à 719,3 millions. Le rapport de ces deux montants a été arrondi à 72 p.c.

Un autre membre ajoute à cela qu'il s'agit d'un minimum garanti. L'autorité fédérale peut décider d'accorder un crédit plus élevé.

Le Premier ministre souligne que, d'après le tableau qu'il met à la disposition de la commission (voir l'annexe), le crédit initialement prévu, qui représentait, en 1980, 57,78 p.c. de la perte de recettes du fait de la mainmorte, ne représentait plus que 25,29 p.c. en 1992. Par la suite, l'on a octroyé à la Région de Bruxelles-Capitale (et seulement à celle-ci) un crédit qui a porté le crédit global à 72 p.c. des recettes perdues. Voilà l'explication historique de ce pourcentage.

Un membre constate que la réglementation proposée pour la Région de Bruxelles-Capitale n'apporte donc, à vrai dire, aucune innovation, puisqu'elle rétablit la situation d'avant 1989. Par conséquent, M. Picqué n'a en fait strictement rien obtenu pour sa Région.

Un autre membre répond que, pour toute autre modification du pourcentage, il faudra désormais une majorité spéciale. D'après lui, on aurait tout aussi bien pu inclure ces dispositions dans la loi ordinaire.

Le Premier ministre remarque que l'on doit appliquer soit la technique actuelle, qui consiste à inscrire un article général dans la loi spéciale en prévoyant son exécution par arrêté royal, soit la technique proposée, qui consiste à élaborer une réglementation plus détaillée dans la loi spéciale. Il remarque qu'il préfère garantir aux communes et aux Régions un pourcentage minimum qui figure dans la loi spéciale, plutôt que de devoir renégocier les chiffres chaque année.

D'après le préopinant, cela n'empêche pas que l'on pourrait tout aussi bien régler cette matière à la majorité simple, pour éviter ainsi des problèmes insurmontables s'il s'avère par la suite que les crédits sont insuffisants et que l'on doit modifier la loi.

Een ander lid merkt op dat de bijzondere meerderheid juist een waarborg biedt voor de gemeenten en Gewesten. Bovendien kan de federale overheid een hoger percentage gebruiken dan het wettelijke minimumpercentage. Deze regeling is dus tweemaal voordeeliger voor de deelgebieden.

Het vorige lid replicaert dat van de bevriezing van de niveaus van de gemeentelijke opcentiemen en gewestelijke aanslagvoeten op 1 januari 1993 dan weer niet kan worden afgeweken, tenzij men de wet met een bijzondere meerderheid wijzigt.

De Eerste Minister wijst erop dat er wat dat betreft een middenweg wordt bewandeld, aangezien de indexering van de kadastrale inkomens wel mee-speelt. Anderzijds moet de federale overheid wel enigszins een houvast hebben om de evolutie van de begroting te kunnen plannen. Wanneer men immers zou toelaten dat de latere wijziging van de gemeentelijke opcentiemen en gewestelijke aanslagvoeten in aanmerking zou worden genomen voor de berekening van de compensatie voor de dode hand, kunnen de gemeenten en Gewesten tot op zekere hoogte zelf bepalen hoeveel de federale overheid hen zal betalen. Bovendien vormt het percentage van 72 pct. een werkelijk minimum waar men niet onder mag gaan, zoals dit tot nu toe wel het geval was. Hierbij komt nog het meerekenen van de evolutie van het kadastral inkomen voor de compensatie. Het is dan ook begrijpelijk dat de federale overheid zich enigszins wou afschermen door tenminste een rem te zetten op de evolutie van de opcentiemen en aanslagvoeten.

Een ander lid merkt op dat de auteurs van deze tekst er dan blijkbaar van uitgingen dat deze opcentiemen en aanslagvoeten in de toekomst enkel verhoogd zullen worden. De federale overheid heeft er dus ook belang bij deze opcentiemen en aanslagvoeten voor de berekening niet te bevriezen op het niveau van 1 januari 1993, aangezien ze ook kunnen dalen in de toekomst.

Daarnaast geeft de voorgestelde tekst ten onrechte de indruk dat de federale overheid in een geest van federale loyaaliteit de financiële lasten vergoedt die voortvloeien uit de hoofdstedelijke functie van Brussel. Het is duidelijk waarom de gemeentelijke opcentiemen en de gewestelijke aanslagvoeten worden bevrören op het niveau van 1993 voor wat de compensatie betreft voor de dode hand : de federale overheid wil vermijden dat ze meer geld zal moeten overdragen wanneer het Gewest en de gemeenten noodgedwongen hun inkomsten uit deze aanslagvoeten en opcentiemen moeten verhogen. Op die manier dwingt men het Gewest uit te kijken naar andere vormen van belastingen die niet de inwoners, maar wel de pendelaars treffen.

Men zit dus eigenlijk in dezelfde situatie als in 1989 met de financieringswet, waar zijn fractie wees op de

Un autre membre remarque que la majorité spéciale offre précisément une garantie aux communes et aux Régions. En outre, l'autorité fédérale peut appliquer un pourcentage plus élevé que le pourcentage minimum légal. Ce système est donc doublement avantageux pour les entités fédérées.

Le préopinant réplique que l'on ne peut déroger au gel des centimes additionnels communaux et des taux d'imposition régionaux au niveau du 1er janvier 1993, à moins de modifier la loi par une majorité spéciale.

Le Premier ministre souligne qu'à cet égard, on a trouvé un juste milieu, puisque l'indexation des revenus cadastraux entre en ligne de compte. D'autre part, l'autorité fédérale doit avoir certains repères pour pouvoir évaluer l'évolution budgétaire. En effet, si l'on admettait qu'une modification ultérieure des centimes additionnels communaux et des taux d'imposition régionaux soit prise en compte pour le calcul de la compensation de la mainmorte, les communes et les Régions pourraient déterminer, jusqu'à un certain niveau, le montant que devra leur verser l'autorité fédérale. En outre, le pourcentage de 72 p.c. constitue un véritable seuil, en dessous duquel il n'est plus question de descendre, comme c'était le cas jusqu'à présent. De plus, on tient également compte de l'évolution du revenu cadastral pour le calcul de la compensation. On comprend dès lors que l'autorité fédérale ait voulu se protéger quelque peu en freinant au moins l'évolution des centimes additionnels et des taux d'imposition.

Un autre membre remarque que les auteurs du texte proposé sont apparemment partis de l'hypothèse que les centimes additionnels et les taux d'imposition ne pouvaient qu'augmenter à l'avenir. L'autorité fédérale a donc tout intérêt à ce que les centimes additionnels et les taux d'imposition ne soient pas gelés au niveau du 1er janvier 1993 pour le calcul de la compensation, puisqu'ils peuvent également diminuer à l'avenir.

En outre, le texte proposé donne, à tort, l'impression qu' l'autorité fédérale compense, dans un esprit de loyauté fédérale, les charges financières découlant de la fonction de capitale de Bruxelles. On sait évidemment pourquoi les centimes additionnels communaux et les taux d'imposition régionaux sont gelés au niveau de 1993 pour le calcul de la compensation de la mainmorte: l'autorité fédérale veut éviter de devoir transférer plus d'argent lorsque la Région et les communes se verront obligées d'augmenter les ressources provenant de ces taux d'imposition et centimes additionnels. De cette manière, l'on oblige la Région à chercher d'autres formes d'imposition touchant non pas les habitants, mais les navetteurs.

En fait, l'on se retrouve donc dans la même situation qu'en 1989, lorsque son groupe a attiré l'atten-

tekortkomingen in de wet en waarbij de meerderheid deze gebreken niet wilde zien. Vandaag herhaalt de geschiedenis zich.

De spreker vraagt tenslotte de Eerste Minister naar de cijfers van de dode hand in 1987 en 1993.

De Eerste Minister deelt mee dat in 1987 het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest uit een globaal krediet van 381,2 miljoen 199,4 miljoen ontving. Hierbij moet men de 300 miljoen voegen uit het bijzonder krediet voor Brussel. Het huidige voorstel herstelt de situatie van 1989, toen het Gewest 219,2 miljoen ontving uit het globaal krediet van 381,2 miljoen, evenals de 300 miljoen uit het bijzonder krediet. Dit betekent dus 519,2 miljoen aan kredieten, die staan tegenover 717 miljoen aan geschatte gederfde inkomsten, wat de 72 pct. is die men terugvindt in het voorgestelde artikel 63, § 3. De voorgestelde tekst brengt hiermee het globale krediet voor de compensatie van de dode hand, dat in 1992 nog 319,2 miljoen bedroeg, op 911 miljoen in 1994. Van deze 911 miljoen gaat 65 pct. naar het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Het bijzonder krediet van 300 miljoen vervalt.

Een lid merkt op dat dit betekent dat het Gewest 60 miljoen meer krijgt in vergelijking met 1989. Dat is dus alles wat de ontmoeting tussen de heer Dehaene en de heer Picqué opbracht.

Een lid herhaalt zijn vraag waarom men enkel een compensatie verleent voor de derving van inkomsten wegens de dode hand voor wat betreft de goederen die eigendom zijn van een vreemde Staat, een internationale organisatie en de federale overheid. Waarom breidt men de compensatie niet uit tot de onroerende goederen waarop deze overheden een zakelijk recht hebben?

De Eerste Minister wijst er op dat het huidige voorstel wat dat betreft de bestaande situatie consolideert: ook in het koninklijk besluit van 6 december 1990 maakte men enkel gewag van het eigendomsrecht.

Een ander lid merkt op dat het de bedoeling is de gegroeide administratieve praktijk m.b.t. de toepassing van dit koninklijk besluit niet te verstören.

Het vorige lid stelt dat men nu wel de regeling betonneert in een bijzondere wet, terwijl de zakelijke rechten buiten het eigendomsrecht zich verder blijven ontwikkelen.

Een ander lid wijst er op dat het merkwaardig is dat men in het voorgestelde artikel 63, § 2, 2°, melding maakt van de mede-eigendom, terwijl men dit niet doet in het 1°. Het mede-eigendomsrecht is tegenwoordig immers een courante rechtsfiguur. Hoe zal men het mede-eigendomsrecht trouwens bewijzen?

tion sur les manquements de la loi de financement, manquements que la majorité ne voulait pas voir. L'histoire se répète aujourd'hui.

Enfin, l'intervenant aimeraient que le Premier ministre fournisse les chiffres de la mainmorte pour 1987 et 1993.

Le Premier ministre communique qu'en 1987, la Région de Bruxelles-Capitale a reçu 199,4 millions sur un crédit global de 381,2 millions. Il faut y ajouter les 300 millions du crédit spécial pour Bruxelles. La proposition à l'examen restaure la situation de 1989, lorsque la Région recevait 219,2 millions sur un crédit global de 381,2 millions, de même que les 300 millions du crédit spécial. Cela signifie donc 519,2 millions en crédits, contre 717 millions en perte de recettes estimée, ce qui correspond aux 72 p.c. que l'on retrouve à l'article 63, § 3, proposé. Le texte proposé porte donc le crédit global pour la compensation de la mainmorte, qui s'élevait encore à 319,2 millions en 1992, à 911 millions en 1994. De ces 911 millions, 65 p.c. vont à la Région de Bruxelles-Capitale. Le crédit spécial de 300 millions est supprimé.

Un membre remarque que cela signifie que la Région reçoit 60 millions de plus qu'en 1989. C'est donc là tout ce qu'a rapporté la rencontre entre M. Dehaene et M. Picqué.

Un membre demande à nouveau pourquoi aucune compensation n'est prévue pour la perte de recettes découlant de la mainmorte pour ce qui est des biens appartenant à un Etat étranger, à une organisation internationale ou à l'autorité fédérale. Pourquoi la compensation n'est-elle pas étendue aux biens immobiliers sur lesquels ces autorités ont un droit réel?

Le Premier ministre souligne que la proposition à l'examen consolide la situation existante en la matière: l'arrêté royal du 6 décembre 1990 ne faisait pas non plus état du droit de propriété.

Un autre membre remarque que l'objectif est de ne pas perturber la pratique administrative qui s'est développée en matière d'application de cet arrêté royal.

Un préopinant dit que si l'on consolide le système par le biais d'une loi spéciale, les droits réels n'en continuent pas moins à se développer en dehors du droit de propriété.

Un autre membre trouve étonnant que l'on mentionne la copropriété à l'article 63, § 2, 2°, proposé, alors qu'il n'en est pas fait état au 1°. En effet, le droit de copropriété est actuellement une figure de droit courante. Comment d'ailleurs prouvera-t-on le droit de copropriété?

De Eerste Minister replieert dat, wat de laatste vraag betreft, men zich bevindt in de problematiek van de onroerende voorheffing zelf, die hier niet wordt besproken. De huidige voorgestelde regeling wijzigt niets aan de manier waarop de dode hand op dit moment door de fiscale administratie wordt toegepast.

Wat betreft het verschil tussen het 1° en het 2° van het voorgestelde artikel 63, § 2, merkt de Eerste Minister op dat in de gevallen, bedoeld in 2°, de federale overheid betaalt voor goederen, die van haar afhangen, terwijl dit niet het geval is voor 1°. Dit verklaart de ruimere formulering van het 2°. Hij wijst erop dat de indieners ook hadden kunnen besluiten om het 1° gewoonweg te schrappen, aangezien de federale overheid ook geen voordeel haalt uit de onroerende goederen van vreemde Staten en internationale instellingen.

Een ander lid merkt op deze internationale instellingen direct of indirect tienduizenden Belgen tewerkstellen, wat voor de federale overheid wel degelijk een voordeel betekent. Een groot deel van deze mensen wonen echter niet in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, dat dus ook geen inkomsten put uit hun beroepsactiviteit in Brussel. Wanneer men de Europese Gemeenschap niet in Brussel gevestigd zou zijn, zouden er ook niet zoveel politieagenten nodig zijn voor betogingen. Bepaalde lasten moeten dus door de gehele gemeenschap gedragen worden, met het oog op de federale loyaaliteit, aangezien ook de gehele gemeenschap voordelen haalt uit de hoofdstedelijke functie van Brussel.

De Eerste Minister merkt op dat het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ook voordelen haalt uit deze functie.

Het vorige lid replieert dat er geen evenwicht is tussen deze voordelen en de financiële lasten die ermee gepaard gaan.

BESPREKING VAN DE AMENDEMENTEN

Om de werkzaamheden duidelijker te laten verlopen besluit de Commissie eerst de amendementen van de heer de Donnéa c.s. te behandelen (zie hierboven).

De hoofdindiner van deze amendementen wijst erop dat de amendementen die hij heeft ingediend nog vóór die van de heer Van Rompuy, hetzelfde uitgangspunt hebben als die van zijn collega, namelijk dat er een probleem bestaat zodat de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten op dat punt verbeterd dient te worden.

De eenvoudigste en doeltreffendste manier om dat te doen is in het thans geldend artikel 63 van deze wet het woord «gedeeltelijk» te doen vervallen, zoals uit

Le Premier ministre répond que la dernière question concerne le problème du précompte immobilier, lequel n'est pas l'objet de la discussion. Le système proposé ne modifie en rien la manière dont la mainmorte est actuellement appliquée par l'administration fiscale.

En ce qui concerne la différence entre les 1° et 2° de l'article 63, § 2, proposé, le Premier ministre remarque que dans les cas visés au 2°, l'autorité fédérale paie pour des biens qui dépendent d'elle, alors que ce n'est pas le cas au 1°. Cela explique la formulation très large du 2°. Il souligne que les auteurs auraient également pu décider de supprimer tout bonnement le 1°, puisque l'autorité fédérale ne tire aucun avantage des biens immobiliers appartenant à des Etats étrangers ou à des organisations internationales.

Un autre membre remarque que ces organisations internationales occupent directement ou indirectement des dizaines de milliers de Belges, ce qui représente bel et bien un avantage pour l'autorité fédérale. Toutefois, la plupart de ces personnes n'habitent pas la Région de Bruxelles-Capitale, qui ne tire donc aucun revenu de leur activité professionnelle à Bruxelles. Si la Communauté européenne n'était pas établie à Bruxelles, il ne faudrait pas mobiliser autant d'agents de police pour les manifestations. Certaines charges doivent donc être supportées par l'ensemble de la collectivité, dans le cadre de la loyauté fédérale, puisque l'ensemble de la collectivité tire profit de la fonction de capitale de Bruxelles.

Le Premier ministre remarque que la Région de Bruxelles-Capitale tire, elle aussi, des avantages de cette fonction.

Le préopinant réplique qu'il n'y a pas d'équilibre entre ces avantages et les charges financières qui en découlent.

DISCUSSION DES AMENDEMENTS

En vue d'une plus grande clarté des travaux, la commission décide d'examiner d'abord les amendements proposés par M. de Donnéa et consorts (voir ci-avant).

L'auteur principal de ces amendements déclare que les amendements, dont le dépôt est antérieur à celui de l'amendement de M. Van Rompuy, procèdent, comme ce dernier, de la constatation qu'un problème se pose, de sorte qu'il y a lieu d'améliorer la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions sur ce point.

La façon la plus simple et la plus efficace pour ce faire est de supprimer à l'actuel article 63 de la loi précitée les mots «en partie». C'est la portée du premier

het eerste amendement blijkt. Volgens de indieners van het amendement is het niet meer dan billijk dat aan de drie Gewesten het bedrag van de dode hand in zijn geheel wordt teruggestort. Er zij op gewezen dat het alleen al voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest in feite om een bedrag van 1 261,92 miljoen frank gaat.

Subsidiair wordt voorgesteld het woord «gedeelte-lijk» te vervangen door een bepaald percentage, te weten 75 pct. (eerste subsidiair amendement) ofwel 72 pct. (tweede subsidiair amendement). Deze subsidiaire amendementen beogen hetzelfde als hetgeen wordt voorgesteld in het amendement van de heer Van Rompuy, zonder eventueel te voorzien in dezelfde uitsluitingen, die in feite de inhoud van laatstgenoemd amendement teniet doen.

Het derde en het vierde subsidiair amendement ten slotte, die respectievelijk voorzien in de volledige terugstorting van de dode hand of in de terugstorting naar rata van 72 pct., zijn een variant van de tekst van de heer Van Rompuy c.s. en nemen evenmin de uitsluitingen ervan over.

Het hoofdamendement en de vier subsidiaire amendementen worden verworpen met 13 tegen 4 stemmen.

Vervolgens onderzoekt de Commissie de amendementen op de nieuwe versie van artikel 63 van de financieringswet, zoals voorgesteld door het amendement van de heer Van Rompuy c.s.

Een lid dient de volgende amendementen in:

« A) Paragraaf 1 van het voorgestelde artikel 63 aan te vullen met een tweede lid, luidende:

«Niettegenstaande alle uitvoeringsprocedures, worden die bijzondere kredietbedragen uiterlijk op 31 maart van het bedoelde begrotingsjaar uitbetaald aan de respectieve begunstigden.»

Verantwoording

Het zou niet normaal zijn dat de gemeenten op hun geld moeten wachten tot het begrotingsjaar verstreken is. Het opvoeren van een bijzonder krediet op de begroting vormt geen waarborg en nog minder een verplichting om te betalen.

« B) Paragraaf 1 van het voorgestelde artikel 63 aan te vullen met een tweede lid, luidende:

«Niettegenstaande alle uitvoeringsprocedures, worden de bijzondere kredietbedragen uiterlijk op 31 december van het bedoelde begrotingsjaar uitbetaald aan de respectieve begunstigden.»

amendement qui est proposé. Les signataires de l'amendement estiment qu'il ne serait que justice de rétrocéder aux trois Régions, l'intégralité de la mainmorte, mainmorte qui, au demeurant, s'élève en réalité à 1 261,92 millions de francs rien que pour la Région de Bruxelles-Capitale.

A titre subsidiaire il est proposé de remplacer les mots «en partie» par un pourcentage déterminé, soit 75 p.c. (1er amendement subsidiaire) ou, à défaut, 72 p.c. (2e amendement subsidiaire). Ces amendements subsidiaires rejoignent le dispositif de l'amendement de M. Van Rompuy, sans toutefois reprendre les exclusions qui vident en fait ce dernier amendement de sa substance.

Finalement, les 3e et 4e amendements subsidiaires, prévoyant respectivement la rétrocésssion intégrale ou la rétrocésssion à concurrence de 72 p.c. de la mainmorte, constituent une variante par rapport au texte proposé par M. Van Rompuy et consorts, mais toujours sans reprendre les exclusions proposées par ce dernier.

L'amendement principal et les quatre amendements subsidiaires sont rejettés par 13 voix contre 4.

La commission procède ensuite à l'examen des amendements proposés au nouveau texte de l'article 63 de la loi de financement tel que proposé par l'amendement de M. Van Rompuy et consorts.

Un membre dépose les amendements suivants:

« A) Compléter le § 1er de l'article 63 proposé par un deuxième alinéa, libellé comme suit:

«Nonobstant toutes les procédures d'exécution, les montants de ce crédit spécial sont liquidés au plus tard le 31 mars de ladite année budgétaire au profit de leurs bénéficiaires respectifs.»

Justification

Il ne serait pas normal que les communes doivent attendre la fin de l'année budgétaire pour recevoir leur dû. Par ailleurs, l'inscription d'un crédit spécial ne constitue nullement ni une garantie, ni encore moins une obligation de paiement.

« B) Compléter le § 1er de l'article 63 proposé par un deuxième alinéa, libellé comme suit:

«Nonobstant toutes les procédures d'exécution, les montants de ce crédit spécial sont liquidés au plus tard le 31 décembre de ladite année budgétaire au profit de leurs bénéficiaires respectifs.»

Verantwoording

Het opvoeren van een bijzonder krediet op de begroting vormt geen waarborg en nog minder een verplichting om te betalen.

Een van de mede-indieners van de amendementen herinnert eraan dat er tussen het opvoeren van een bijzonder krediet en de effectieve uitbetaling een aantal procedurele hindernissen te nemen zijn: advies van de Minister van Begroting, advies van de Inspectie van Financiën, visum van het Rekenhof. Daarenboven gebeurt het soms dat de Minister van Binnenlandse Zaken geen enkele maatregel of geen enkel initiatief neemt.

De amendementen willen dus voorkomen dat geen uitvoering wordt gegeven aan het beginsel dat is neergelegd in het voorgestelde artikel 63. Bovendien begogen de amendementen de Minister van Binnenlandse Zaken te dwingen al het nodige te doen opdat de begunstigden de hun toekomende bedragen, zo niet vóór 31 maart, dan toch vóór het einde van het jaar ontvangen.

De amendementen worden verworpen met 14 tegen 3 stemmen.

Ook een ander lid wil een garantie dat de begunstigden de hun toekomende bedragen effectief zullen ontvangen. Zijn amendement luidt als volgt:

« Aan het slot van het voorgestelde artikel 63, een nieuw lid toe te voegen, luidende :

« Dit bedrag wordt integraal aan elk Gewest overgemaakt vóór 30 april van elk jaar. Elke vertraging geeft aanleiding tot verhoging aan een intrestvoet overeenstemmend met die welke de Nationale Bank aanrekt aan de banken, verhoogd met 3 pct. »

Verantwoording

Vermits de federale Staat bedragen toekent moet er ook voor gezorgd worden dat deze effectief ter beschikking van de begunstigden worden gesteld.

Volgens de indiener van het amendement moet er voorzien worden in een sanctie wanneer de bedragen niet binnen de gestelde termijnen aan de begunstigden worden overgedragen.

Het amendement wordt verworpen met 14 tegen 4 stemmen.

Verscheidene leden dienen amendementen in ten einde de uitsluitingen te schrappen bedoeld in het tweede lid van § 2 van het voorgestelde artikel 63.

Een eerste amendement luidt als volgt:

« In § 2 van het voorgestelde artikel 63, de in het tweede lid, 1° tot 8°, bedoelde uitsluitingen op het eerste lid, 2°, te doen vervallen. »

Justification

Tenir compte de ce que l'inscription d'un crédit spécial ne constitue nullement ni une garantie, ni encore moins une obligation de paiement.

Un des cosignataires de ces amendements rappelle qu'entre l'inscription d'un crédit spécial et le paiement effectif il reste un certain nombre d'obstacles de procédure à franchir : avis du ministre du Budget, avis de l'Inspection des Finances, visa de la Cour des comptes. En outre on peut se trouver confronté à une absence totale d'action ou d'initiative de la part du ministre de l'Intérieur.

Les amendements tendent donc à écarter ce risque de non-exécution du principe arrêté par l'article 63 proposé. Ils visent en outre à obliger le ministre de l'Intérieur à faire diligence pour que les bénéficiaires soient en possession des sommes qui leur reviennent avant le 31 mars, sinon avant la fin de l'année.

Les amendements sont rejetés par 14 voix contre 3.

Un autre membre avait lui aussi déposé un amendement tendant à assurer la mise à la disposition effective des montants. Cet amendement est libellé comme suit :

« Compléter l'article 63 proposé par un alinéa nouveau, rédigé comme suit :

« Ce montant est transféré intégralement à une Région avant le 30 avril de chaque année. Tout retard entraîne une majoration à un taux d'intérêt qui correspond à celui que la Banque nationale impute aux banques, majoré de 3 p.c. »

Justification

Puisque l'Etat fédéral attribue des montants, il faut également veiller à ce que ceux-ci soient effectivement mis à la disposition des bénéficiaires.

L'auteur de l'amendement déclare qu'il y a lieu de prévoir une sanction pour l'hypothèse où les montants ne sont pas transférés aux bénéficiaires dans les délais imposés.

Cet amendement est rejeté par 14 voix contre 4.

Plusieurs membres déposent des amendements relatifs aux exclusions prévues par le deuxième alinéa du § 2 de l'article 63 proposé.

Un premier amendement est libellé comme suit :

« Au § 2, de l'article 63 proposé, supprimer les exclusions de l'alinéa premier, 2°, prévues à l'alinéa deux sous les numéros 1° à 8°. »

Verantwoording	Justification
<p><i>Het amendement tot invoeging van een artikel 116bis wordt door deze uitsluitingen grotendeels uitgehouden.</i></p> <p><i>Subsidiair:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> « 1) In het tweede lid van § 2 van dit artikel, het 1°, het 2°, het 4°, het 5° en het 8° te doen vervallen. » « 2) In het tweede lid van § 2 van dit artikel, het 1°, het 2°, het 4° en het 5° te doen vervallen. » « 3) In het tweede lid van § 2 van dit artikel, het 1°, het 2° en het 4° te doen vervallen. » <p>De hoofdindiner van het amendement wijst erop dat de uitsluitingen van § 2, 2°, van het voorgestelde artikel 63 ertoe leiden dat er van de ogenschijnlijke gulhartigheid niet veel meer overblijft.</p> <p>Aangezien de federale regering er financieel niet zo goed voorstaat, loont het wellicht de moeite een aantal uitsluitingen te behouden, bij voorbeeld voor de gebouwen bestemd voor de erediensten, de onderwijsinstellingen of de ziekenhuizen. Dat is de strekking van de subsidiaire amendementen.</p> <p>Het hoofdamendement en de subsidiaire amendementen worden verworpen met 15 tegen 4 stemmen.</p> <p>Daarenboven dient een lid de volgende amendementen in:</p> <p>« A) In § 2 van het voorgestelde artikel 63, na de woorden « De eigendommen bedoeld in het eerste lid, 2°, zijn niet: » te doen vervallen de woorden « 2° de gebouwen bestemd voor de diensten van de rechterlijke macht... en de arbeidshoven. »</p>	<p><i>Les exclusions vident l'amendement insérant l'article 116bis d'une grande partie de sa substance.</i></p> <p><i>Subsidiairement:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> « 1) Supprimer à l'alinéa deux du § 2 le 1°, 2°, 4°, 5°, 8°. » « 2) Supprimer à l'alinéa deux du § 2 le 1°, 2°, 4°, 5°. » « 3) Supprimer à l'alinéa deux du § 2 le 1°, 2°, 4°. » <p>L'auteur principal de l'amendement déclare que les exclusions prévues au § 2, 2°, de l'article 63 proposé ont pour effet de vider en grande partie de sa substance le geste apparemment généreux que l'on fait semblant de poser.</p> <p>Toutefois, compte tenu de la situation financière difficile du gouvernement fédéral, il pourrait être envisagé de maintenir certaines exclusions, par exemple pour les bâtiments affectés aux cultes, à l'enseignement ou pour les hôpitaux. C'est la portée des amendements subsidiaires.</p> <p>L'amendement principal et les amendements subsidiaires sont rejettés par 15 voix contre 4.</p> <p>Par ailleurs un membre dépose les amendements suivants:</p> <p>« A) A l'article 63, § 2, proposé, supprimer, à l'alinéa « Sont exclus de l'alinéa premier, 2°: », les mots « 2° les bâtiments affectés aux services du pouvoir judiciaire... et des cours du travail. »</p>
Verantwoording	Justification
<p><i>Zelfs indien er over het ganse land — maar met een groot verschil aan concentratie zoals bijvoorbeeld in Brussel — gerechtsgebouwen en diensten functioneren, dan nog past het, onder meer precies wegens het verschil in concentratie, bedoelde gebouwen onder het principe van de dode hand te brengen.</i></p> <p>« B) In § 2 van het voorgestelde artikel 63, na de woorden « De eigendommen bedoeld in het eerste lid, 2°, zijn niet: » de woorden « 8° de stations » te doen vervallen. »</p>	<p><i>Même si des palais de justice et des services fonctionnent dans l'ensemble du pays — mais avec une grande différence de concentration, comme à Bruxelles — il convient encore, précisément en raison notamment de la différence de concentration, de soumettre les bâtiments en question au principe de la mainmorte.</i></p> <p>« B) Au § 2 de l'article 63 proposé, supprimer à l'alinéa « Sont exclus de l'alinéa premier, 2° », les mots « 8° les gares. »</p>
Verantwoording	Justification
<p><i>Deze beschrijving « stations » is te extensief aangezien in bepaalde Brusselse gemeenten zoals Schaar-</i></p>	<p><i>Cette notion de « gares » est trop extensive, étant donné que dans certaines communes bruxelloises</i></p>

beek gronden van de N.M.B.S. tot speculatie dienen en niet tot het functioneren van de spoorwegen als dusdanig.

Met betrekking tot het eerste amendement verklaart de indiener dat apothekersrekeningen voorkomen moeten worden. Alle gebouwen die voor de rechterlijke macht bestemd zijn, dienen onderworpen te worden aan dezelfde regeling, te meer omdat in hetzelfde gebouw vaak verschillende hoven en rechtbanken gevestigd zijn.

Voor het tweede amendement verwijst de indiener naar de verantwoording. Aan de leden die van mening waren dat de bestaande tekst van het koninklijk besluit van 6 december 1990 diende te worden overgenomen zodat rekening kan worden gehouden met de interpretatie die deze tekst gekregen heeft in de administratieve praktijk, vraagt hij voorts wat juist bedoeld wordt met de woorden «de stations».

Gaat het ook om de metrostations, de rangeerstations, enz.? Er zij bijvoorbeeld opgemerkt dat de N.M.B.S. een aantal terreinen bezit die eigenlijk niet gebruikt worden voor de werking van de spoorwegen als dusdanig, maar in feite dienen voor grondspeculatie.

In verband met de uitsluiting onder 5º vraagt een ander lid welke gebouwen bestemd zijn «voor de diensten die bevoegd zijn voor arbeidsbemiddeling», waarop de uitsluiting van toepassing is. De Eerste Minister wijst erop dat de uitsluiting in elk geval niet geldt voor de gebouwen die onder de toepassingssfeer van § 2, 2º, van het voorgestelde artikel 63 vallen. Dat wil zeggen dat de uitsluiting in beginsel niet van toepassing is op de uitbetalingskassen voor de werkloosheidsuitkeringen, in tegenstelling bij voorbeeld tot de Hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen.

Een lid wijst erop dat het probleem van de dode hand niet nieuw is: in de fiscale praktijk is het een bekend probleem. In plaats van te improviseren is het voor aparte knelpunten dus raadzaam zich te baseren op de rechtsleer, de jurisprudentie en de commentaren die in dat verband geschreven zijn.

Het lid merkt voorts nog op dat de cijfergegevens die aan de Commissie bezorgd zijn, eveneens slaan op de huidige situatie en dus slechts geldig zijn voor zover die onveranderd blijft.

Ten slotte dient een lid nog het volgende amendement in op § 2 van het voorgestelde artikel 63:

«Aan § 2 van het voorgestelde artikel 63, een 3º toe te voegen, luidende:

*«3º de onroerende goederen, uitsluitend eigen-
dom of mede-eigendom van een gemeenschaps-
overheid, van een gemeenschapsinstelling van open-*

comme Schaerbeek, les terrains de la S.N.C.B. servent à la spéculation, et non au fonctionnement des chemins de fer en tant que tels.

En ce qui concerne le premier amendement, l'auteur de l'amendement déclare qu'il faut éviter de devoir procéder à des comptes d'apothicaire. Il y a lieu de soumettre l'ensemble des bâtiments affectés au pouvoir judiciaire à un régime unique, d'autant plus qu'un seul et même bâtiment est souvent partagé par plusieurs cours et tribunaux.

En ce qui concerne le deuxième amendement, l'auteur renvoie à la justification. Il demande par ailleurs aux membres qui ont fait valoir qu'il s'indiquait de reprendre le texte existant de l'arrêté royal du 6 décembre 1990 de façon à pouvoir s'inscrire dans l'interprétation que ce texte a reçue dans la pratique et dans la jurisprudence administrative, ce qui est exactement visé par les termes «les gares».

S'agit-il également des stations de métro, des gares de formation, etc.? Il faut par exemple rappeler que la S.N.C.B. possède un certain nombre de terrains qui ne sont en réalité pas affectés au fonctionnement des chemins de fer en tant que tels, mais qui servent en fait à la spéculation immobilière.

Un autre membre demande, en ce qui concerne l'exclusion sous le 5º; quels sont les bâtiments «affectés à l'emploi» qui tombent sous le champ d'application de l'exclusion. Le Premier Ministre rappelle que l'exclusion ne vaut en tout état de cause que pour les bâtiments qui tombent sous le champ d'application du § 2, 2º, de l'article 63 proposé. C'est-à-dire que les caisses de paiement des allocations de chômage ne tombent en principe pas dans le champ d'application de l'exclusion, contrairement par exemple à la Caisse auxiliaire de paiement des allocations de chômage.

Un membre rappelle que le problème de la main-morte n'est pas un problème nouveau, mais qu'il s'agit par contre d'un problème bien connu dans la pratique fiscale. Plutôt que d'improviser, il y a donc lieu, pour des questions ponctuelles, de se référer à la doctrine, à la jurisprudence et aux commentaires existants en la matière.

Le membre fait par ailleurs remarquer que les données chiffrées qui ont été fournies à la Commission partent elles-aussi de la situation existante, et ne valent donc pas si celle-ci est maintenue telle quelle.

Finalement, en ce qui concerne le § 2 de l'article 63 proposé, un membre dépose encore l'amendement suivant :

«Compléter le § 2 de l'article 63 proposé par un 3º, libellé comme suit :

«3º les immeubles, propriété exclusive ou copropriété d'une autorité communautaire, d'un organisme communautaire d'intérêt public ou d'une entre-

baar nut of van een autonoom overheidsbedrijf van een Gemeenschap, die aangewend worden voor een openbare dienst of voor een instelling van openbaar nut, waarvan de werking zich uitstrekt over een Gemeenschap, een Gewest of ten minste over een provincie.»

Verantwoording

Er is geen reden om de Gemeenschappen uit te sluiten van de regeling van de dode hand, in het bijzonder in Brussel.

De indiener van het amendement begrijpt dat de onroerende goederen die aan de Gewesten toebehoren, niet in aanmerking komen omdat de Gewesten rechtstreeks ingrijpen in de financiën van de gemeenten, die de begünstigden zijn van de voorgestelde maatregel, zodat niets de Gewesten verhindert om op de een of andere wijze compensatie te zoeken voor de bedragen die ze de gemeenten zouden verschuldigd zijn krachtens het voorgestelde artikel 63.

Die redenering gaat echter niet op voor de Gemeenschappen. De Eerste Minister heeft weliswaar reeds aangevoerd dat het niet normaal zou zijn de federale Staat te verplichten een financiële compensatie te verlenen voor de onroerende goederen die aan de deelgebieden toebehoren, maar in het licht van de nieuwe overdrachten van bevoegdheden aan de deelgebieden dient niettemin te worden opgemerkt dat men, door het uitsluiten van de onroerende goederen die hun toebehoren, de voorgestelde maatregel grotendeels zou uithollen.

Rekening houdend nochtans met de moeilijke financiële toestand van de Gemeenschappen en het netelige probleem van het bepalen van het «Vlaamse», respectievelijk «Franse» aandeel in de dode hand voor de Brusselse gemeenten, zou het niet raadzaam zijn de Gemeenschappen te verplichten zelf in te staan voor de compensatie van de dode hand voor hun onroerende goederen.

Het amendement wordt verworpen met 15 tegen 4 stemmen.

Een lid vestigt de aandacht van de Commissie op twee vormfouten in § 2 van het voorgestelde artikel 63. In het 1° van de uitgesloten eigendommen lezen men in het Frans «Société nationale des chemins de fer belges» in plaats van «Société des chemins de fer belges». In het voorlaatste lid van de voorgestelde § 2 dienen in het Nederlands de woorden «Onder onroerend goed worden...» vervangen te worden door de woorden: «Onder onroerende goederen worden...». Aldus brengt men de tekst in overeenstemming met de Franse tekst en met § 2, eerste lid, 2°.

De Commissie besluit eenparig tot die tekstcorrec-

prise communautaire publique autonome, qui sont affectés à un service public ou à un organisme d'intérêt public, dont l'activité s'étend à une Communauté, à une Région ou à une province au moins.»

Justification

Il n'y a pas de raison d'exclure les communautés de la mainmorte, notamment à Bruxelles.

L'auteur de l'amendement déclare qu'il comprend qu'il ne soit pas tenu compte des immeubles appartenant aux Régions, celles-ci ayant une emprise directe sur les finances des communes, bénéficiaires de la mesure projetée, de sorte que rien ne les empêcherait de compenser d'une façon ou d'une autre les sommes dont elles seraient redevables envers les communes en vertu de l'article 63 proposé.

Par contre, ce raisonnement ne vaut pas vis-à-vis des Communautés. Par ailleurs, s'il est exact que le Premier ministre a déjà fait valoir qu'il ne serait pas normal d'obliger l'Etat fédéral à accorder une compensation financière pour les immeubles appartenant aux entités fédérées, il y a lieu d'observer que compte tenu des nouveaux transferts de compétences au bénéfice des entités fédérées, l'exclusion des immeubles leur appartenant revient elle aussi à vider la mesure projetée en grande partie de sa substance.

Toutefois, compte tenu de la situation financière difficile des Communautés, et des problèmes épineux que poserait la détermination de la part de la mainmorte «flamande» respectivement «française» relevant aux communes bruxelloises, il serait peu indiqué d'obliger les Communautés à assurer elles-mêmes la compensation de la mainmorte pour leurs biens immeubles.

L'amendement est rejeté par 15 voix contre 4.

Un membre attire l'attention de la Commission sur deux erreurs matérielles dans le texte du § 2 de l'article 63 proposé. Au 1° des exclusions, il y a lieu de lire dans le texte français «Société nationale des chemins de fer belges» au lieu de «Société des chemins de fer belges». Dans le texte néerlandais de l'avant-dernier alinéa du § 2 proposé, il y a lieu de remplacer les mots «Onder onroerend goed worden» par les mots «Onder onroerende goederen worden», de façon à assurer la concordance avec le texte français du même alinéa et avec le texte du § 2, premier alinéa, 2°.

La Commission décide à l'unanimité d'apporter ces corrections au texte proposé.

Op § 3 van het voorgestelde artikel 63 worden verschillende amendementen ingediend. Het eerste amendement luidt als volgt:

«In § 3 «72 pct.» te vervangen door «90 pct.»

Subsidiair 1:

«In § 3 «72 pct.» te vervangen door «80 pct.»

Subsidiair 2:

«In § 3 «72 pct.» te vervangen door «75 pct.»

Een van de ondertekenaars van het amendement verklaart dat het voorgestelde percentage, namelijk 72 pct., ontoereikend is aangezien de reële winst voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest slechts ongeveer 60 miljoen frank bedraagt, hetgeen trouwens betekent dat de winst uit de voorgenomen maatregel nog minder zal zijn voor de andere gewesten, aangezien die een lager aandeel krijgen.

Een lid dient het volgende amendement in:

«In § 3 van het voorgestelde artikel 63 het cijfer «72 pct.» te vervangen door het cijfer «100 pct.»

Verantwoording

Er is geen reden om — arbitrair — het bijzonder krediet te beperken tot een percentage waarover geen enkele uitleg of rechtvaardiging, in objectieve termen, wordt gegeven.

De vergoeding voor de «dode hand» dient volledig te zijn, zoals hoort voor elke vergoeding die overeenstemt met vastgestelde minderinkomsten.

De indiener van het amendement verklaart dat volgens de uitleg die is gegeven, het voorgestelde percentage overeenstemt met de toestand zoals die in het verleden bestond. Hij heeft evenwel geen enkele verklaring gekregen over de redenen waarom de compensatie slechts gedeeltelijk moet zijn, noch over de motieven om het compensatiepercentage niet op 100 pct. vast te stellen maar integendeel op 72 pct.

Een lid antwoordt dat uit het eerste lid van § 3 duidelijk blijkt dat het percentage van 72 pct. een minimum is en dat niets belet dat dit percentage verhoogd kan worden wanneer de financiële toestand en de omstandigheden dat mogelijk maken of rechtvaardigen.

Ten slotte dient een senator het volgende amendement in:

«In § 3 van het voorgestelde artikel 63, de woorden «ten minste 72 pct.» te vervangen door de woorden «ten minste 72 pct. in 1994, ten minste 78 pct. in 1995, ten minste 84 pct. in 1996, ten minste 90 pct. in 1997, ten minste 95 pct. in 1998 en ten minste 100 pct. in 1999.»

Le § 3 de l'article 63 proposé fait l'objet de plusieurs amendements. Le premier amendement est libellé comme suit:

«Au § 3, remplacer «72 p.c.» par «90 p.c.»..»

Subsidiairement 1:

«Au § 3, remplacer «72 p.c.» par «80 p.c.»

Subsidiairement 2:

«Au § 3, remplacer «72 p.c.» par «75 p.c.»

Un des signataires de l'amendement déclare que le pourcentage proposé, à savoir 72 p.c., est insuffisant, le bénéfice réel pour la Région de Bruxelles-Capitale n'étant que d'environ 60 millions de francs, ce qui implique d'ailleurs que le bénéfice de la mesure projetée pour les autres Régions, dont la quote-part est moins grande, sera encore plus négligeable.

Un membre dépose l'amendement suivant:

«Au § 3 de l'article 63 proposé, remplacer le chiffre «72 p.c.» par le chiffre «100 p.c.»

Justification

Il n'y a aucune raison de limiter arbitrairement le crédit spécial à un pourcentage pour lequel on ne fournit aucune explication ou justification en termes objectifs.

La compensation de la «mainmorte» doit être totale, comme il convient pour toute compensation correspondant à une perte de recettes constatée.

L'auteur de l'amendement déclare que si d'après les explications qui sont données le pourcentage proposé répond à la situation telle qu'elle existait dans le passé, par contre aucune explication n'est donnée quant aux raisons pour lesquelles la compensation ne doit être que partielle, ni quant aux motifs pour lesquels le taux de compensation, à défaut d'être de 100 p.c., avait été fixé à 72 p.c.

Un membre réplique qu'il résulte clairement du premier alinéa du § 3 que le taux de 72 p.c. constitue un minimum, et que rien n'empêche d'aller au-delà de ce taux quand la situation financière et les circonstances le permettent ou le justifient.

Finalement, un sénateur dépose l'amendement suivant:

«Au § 3 de l'article 63 proposé, remplacer «72 p.c. au moins» par les mots «72 p.c. au moins en 1994, 78 p.c. au moins en 1995, 84 p.c. au moins en 1996, 90 p.c. au moins en 1997, 95 p.c. au moins en 1998 et 100 p.c. au moins en 1999.»

Verantwoording

Door de invoering van progressieve percentages wordt permanent rekening gehouden met de realiteit.

De indiener van het amendement verklaart dat men zich niet kan vergenoegen met vage intenties en goede bedoelingen van sommige indieners van de voorgestelde tekst, maar dat men de integrale compensatie van de dode hand verplicht moet stellen, al was het maar geleidelijk, om de federale regering niet tot verbintenis te dwingen die ze in de onmiddellijke toekomst niet zou kunnen naleven.

Aangezien het bijzonder krediet voorts berekend werd op basis van de gewestelijke aanslagvoeten en van de gemeentelijke opcentiemen die gelden op 1 januari 1993, is de verplichting om zeker vanaf 1999 ten belope van 100 pct. te compenseren verantwoord. Het is immers erg waarschijnlijk dat deze gemeentelijke opcentiemen tussen 1993 en 1999 zullen stijgen.

De drie amendementen alsook de subsidiaire amendementen op het eerste amendement worden verworpen met 14 tegen 4 stemmen.

Ten slotte dient een lid nog het volgende amendement in op § 3 van het voorgestelde artikel 63:

«In het voorgestelde artikel 63, § 3, tweede lid, de woorden «op 1 januari 1993» te vervangen door de woorden «op 1 januari van het lopend jaar.»

Verantwoording

Het is essentieel dat de berekeningsgrondslag jaarlijks wordt aangepast, wil men de filosofie die achter het voorstel schuilt, intact houden.

De hoofdindiener van het amendement stelt vast dat de techniek waarvoor de indieners van dit wetsvoorstel pleiten, erin bestaat de berekeningsgrondslag van de compensatie maximaal te beperken door een aantal gegevens uit die berekeningsgrondslag te verwijderen.

Door de datum voor de berekening van het krediet definitief vast te stellen op 1 januari 1993, ontstaat er een reëel risico voor een geleidelijke vermindering, in relatieve cijfers, van het compensatiebedrag ten opzichte van de inkomensderving.

Daarom is het essentieel dat de berekeningsgrondslag van het bijzonder krediet jaarlijks kan worden aangepast.

Het amendement wordt verworpen met 14 tegen 4 stemmen.

Alvorens wordt overgegaan tot de stemming over het amendement van de heer Van Rompuy c.s., vraagt

Justification

Tenir compte de la réalité de façon permanente et progressive.

L'auteur de l'amendement déclare qu'il ne suffit pas de se contenter de vagues intentions de bonne volonté, comme celles exprimées par certains auteurs du texte proposé, mais qu'il y a lieu d'imposer la compensation intégrale de la mainmorte, fût-ce progressivement afin de ne pas imposer au gouvernement fédéral des obligations auxquelles il ne pourrait pas faire face dans l'immédiat.

Par ailleurs, le crédit spécial étant calculé sur la base des taux d'imposition régionaux et des centimes additionnels communaux arrêtés à la date du 1er janvier 1993, l'obligation de compenser à raison de 100 p.c. au moins à partir de 1999, se justifie puisqu'il est fort probable qu'entre 1993 et 1999, ces centimes additionnels communaux auront été augmentés.

Les trois amendements ainsi que les amendements subsidiaires au premier amendement sont tous rejetés par 14 voix contre 4.

Finalement, un membre dépose encore l'amendement suivant au § 3 de l'article 63 proposé:

«Au § 3, deuxième alinéa, de l'article 63 proposé, remplacer les mots «à la date du 1er janvier 1993» par les mots «à la date du 1er janvier de l'année budgétaire en cours.»

Justification

Il est essentiel, si on ne veut pas dénaturer la philosophie de la proposition, d'adapter annuellement les bases du calcul.

L'auteur principal de l'amendement constate que la technique préconisée par les auteurs de la proposition de texte à l'examen consiste à réduire au maximum la base de calcul de la compensation, en éliminant de cette base de calcul toute une série d'éléments.

De la même façon, en figeant la date prise en compte pour le calcul du crédit de façon définitive au 1er janvier 1993, on crée le risque d'une réduction graduelle, en chiffres relatifs, du montant de la compensation par rapport au manque à gagner.

C'est la raison pour laquelle il est essentiel de pouvoir adapter annuellement les bases de calcul du crédit spécial.

L'amendement est rejeté par 14 voix contre 4.

Avant qu'il ne soit procédé au vote sur l'amendement de M. Van Rompuy et consorts, un membre

een lid of het niet wenselijk is in § 2, 2º, van de voorgestelde tekst eveneens te verwijzen naar het recht van erfpacht en eventueel naar andere zakelijke rechten, en dus niet alleen naar de eigendom of de medeëigendom.

Een lid herinnert eraan dat hij reeds heeft gewezen op de bedoeling van de indieners van de voorgestelde tekst om de regeling die werd ingevoerd door het koninklijk besluit van 6 december 1990, als dusdanig te handhaven.

Een lid antwoordt dat men niet uit het oog mag verliezen dat de tekst voortaan deel zal uitmaken van een bijzondere wet.

Het amendement van de heer Van Rompuy c.s. strekkende om een artikel 116bis in te voegen en zijn amendement dat ertoe strekt een lid toe te voegen aan artikel 127 (Gedr. St. 558-7) worden aangenomen met 14 tegen 4 stemmen.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Rapporteurs,
Paul-Joseph BENKER.
Hugo SCHILTZ.

De Voorzitter,
Frank SWAELEN.

demande s'il n'y a pas lieu, au § 2, 2º, du texte proposé, de faire également référence au droit d'emphytéose et éventuellement à d'autres droits réels, en plus de la propriété ou de la copropriété.

Un membre rappelle qu'il a déjà souligné que l'intention des auteurs du texte proposé était de maintenir tel quel le régime instauré par l'arrêté royal du 6 décembre 1990.

Un membre réplique qu'il ne faut pas perdre de vue que le texte figurera désormais dans une loi à majorité spéciale.

L'amendement de M. Van Rompuy et consorts tendant à l'insertion d'un article 116bis ainsi que son amendement tendant à ajouter un alinéa à l'article 127 (Doc. 558-7) sont adoptés par 14 voix contre 4.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Les Rapporteurs,
Paul-Joseph BENKER.
Hugo SCHILTZ.

Le Président,
Frank SWAELEN.

**TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE**

Art. 66

In artikel 4, eerste zin, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen worden de woorden « Het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest heeft » vervangen door de woorden « Met als enige uitzondering de bevoegdheden die overeenkomstig artikel 59*quater*, § 4, tweede lid, van de Grondwet aan de Vlaamse Raad en aan de Waalse Gewestraad worden toegekend, heeft het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ».

Art. 116bis

Een artikel 116*bis* (nieuw) toe te voegen, luidend als volgt:

« Artikel 63 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepalingen:

« *Artikel 63. — § 1.* Een bijzonder krediet wordt jaarlijks uitgetrokken op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt voor de gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden die zijn vrijgesteld van de onroerende voorheffing.

§ 2. Deze eigendommen zijn:

1° de onroerende goederen, eigendom van een vreemde Staat of van een instelling van internationaal publiek recht;

2° de onroerende goederen, uitsluitend eigendom of mede-eigendom van de federale overheid, van een federale instelling van openbaar nut of van een fédéral autonome overheidsbedrijf, die aangewend worden voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut, waarvan de werking zich uitstrekkt over het Rijk, een Gemeenschap, een Gewest of ten minste een provincie.

De eigendommen bedoeld in het eerste lid, 2°, zijn niet :

1° de gebouwen bestemd voor de buitendiensten van de bedoelde administratieve diensten, instellingen en bedrijven, met uitzondering van die welke de gewestelijke, provinciale of daarmee gelijkgestelde besturen onderbrengen van de ministeriële departementen, van De Post, van Belgacom en van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;

2° de gebouwen bestemd voor de diensten van de rechterlijke macht, met uitzondering van het Hof van cassatie, de hoven van beroep, het Militair Gerechtshof en de arbeidshoven;

3° de ziekenhuizen;

**TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION**

Art. 66

A l'article 4, première phrase, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, les mots « La Région de Bruxelles-Capitale a » sont remplacés par les mots « A la seule exception des compétences qui, en application de l'article 59*quater*, § 4, alinéa 2, de la Constitution, sont attribuées au Conseil régional wallon et au Conseil flamand, la Région de Bruxelles-Capitale a »

Art. 116bis

Ajouter un article 116*bis* (nouveau), libellé comme suit :

« L'article 63 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« *Article 63. — § 1er.* Un crédit spécial est inscrit chaque année au budget du Ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique en faveur des communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier.

§ 2. Ces propriétés sont:

1° les immeubles, propriété d'un Etat étranger ou d'une organisation de droit international public;

2° les immeubles, propriété exclusive ou copropriété de l'autorité fédérale, d'un organisme fédéral d'intérêt public ou d'une entreprise fédérale publique autonome, qui sont affectés à un service public ou à un organisme d'intérêt public, dont l'activité s'étend au Royaume, à une Communauté, à une Région ou à une province au moins.

Sont exclus de l'alinéa 1er, 2° :

1° les bâtiments affectés aux services extérieurs des administrations, des organismes et des entreprises visés, à l'exception de ceux qui abritent les directions régionales, provinciales ou assimilées des départements ministériels, de La Poste, de Belgacom, et de la Société nationale des chemins de fer belges;

2° les bâtiments affectés aux services du pouvoir judiciaire, à l'exception de la Cour de cassation, des cours d'appel, de la Cour militaire et des cours du travail;

3° les hôpitaux;

4º de gebouwen bestemd voor de centra van de administratieve diensten die bevoegd zijn voor sport en openluchtrecreatie;

5º de gebouwen bestemd voor de diensten die bevoegd zijn voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding;

6º de onderwijsinstellingen, met inbegrip van de universiteiten en de administratieve gebouwen die afhankelijk zijn van de genoemde instellingen;

7º de gebouwen bestemd voor de erediensten;

8º de stations.

Onder onroerende goederen worden verstaan de gebouwde en ongebouwde percelen met uitsluiting van het materieel en de outillering bedoeld in artikel 471 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

De vereiste voorwaarden worden beoordeeld per volledig kadastral perceel en, in voorkomend geval, volgens de bestemming van het belangrijkste deel van het kadastral perceel.

§ 3. Dat bijzonder krediet dekt voor ten minste 72 pct. de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op deze voorheffing.

Dat krediet wordt berekend:

- op basis van de gewestelijke aanslagvoeten en de gemeentelijke opcentiemen vastgesteld op 1 januari 1993;

- op basis van de meest recent beschikbare officiële gegevens over de kadastrale inkomens;

- met toepassing van de indexering van de kadastrale inkomens ingevoerd vanaf 1 januari 1991;

- voor de onroerende goederen waarvan de federale overheid medeeigenaar is, op basis van het gedeelte van het kadastrale inkomen dat overeenstemt met het aandeel van de federale overheid in de medeëigendom.

Het wordt verdeeld op basis van het bedrag aan fiscale minderopbrengst per gemeente, berekend overeenkomstig het tweede lid.

De berekeningswijze en de verdeling van dat krediet worden, overeenkomstig de vorenstaande leden, bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, na overleg met de betrokken Gewestregeringen.

Het krediet dat overeenstemt met dat van de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt aan het Gewest overgedragen. »

Art. 127

Wat de in- en uitvoer van afvalstoffen betreft, treedt artikel 2, §§ 1 en 9, in werking op 7 mei 1994.

4º les bâtiments affectés aux centres des administrations compétentes pour les sports et les activités en plein air;

5º les bâtiments affectés aux services compétents pour la formation professionnelle et l'emploi;

6º les établissements d'enseignement, y compris les universités et les bâtiments administratifs relevant desdits établissements;

7º les bâtiments affectés au culte;

8º les gares.

Par immeubles, il convient d'entendre les parcelles bâties et non bâties, à l'exclusion du matériel et de l'outillage visés à l'article 471 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Les conditions requises sont évaluées par parcelle cadastrale entière et, s'il échec, selon l'affectation de la partie la plus importante de la parcelle cadastrale.

§ 3. Ce crédit spécial couvre à 72 p.c. au moins la non-perception des centimes additionnels communaux audit précompte.

Ce crédit est calculé:

- sur la base des taux d'imposition régionaux et des centimes additionnels communaux arrêtés à la date du 1er janvier 1993;

- sur la base des données officielles les plus récentes relatives aux revenus cadastraux;

- en application de l'indexation des revenus cadastraux mise en place à partir du 1er janvier 1991;

- pour les immeubles dont l'autorité fédérale est copropriétaire, sur la base de la partie du revenu cadastral correspondant à la part de l'autorité fédérale dans la copropriété.

Il est réparti sur la base des moins-values fiscales par commune, calculées conformément à l'alinéa 2.

Le mode de calcul et la répartition de ce crédit sont déterminés, conformément aux alinéas précédents, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, après concertation avec les Gouvernements de Région concernés.

Le crédit correspondant à celui des communes de la Région de Bruxelles-Capitale est transféré à la Région. »

Art. 127

En ce qui concerne l'importation et l'exportation de déchets, l'article 2, §§ 1er et 9, entre en vigueur le 7 mai 1994.

De artikelen 2, § 6, 4, 64, § 2, 87, 121 tot 123 treden in werking op 1 januari 1995.

De artikelen 8 tot 13, 16, 18 tot 21, 23 tot 41, 42, § 2, 43 tot 50, 51, § 2, 54, 56, § 2, 57, 58, § 2, 68 tot 75, § 1, 76 en 89, § 2, treden in werking vanaf de eerstkomende algehele vernieuwing van de Kamers van volksvertegenwoordigers.

De artikelen 91, 92, 93 en 95, § 4, treden in werking de dag na de inwerkingtreding van Boek III, met als opschrift «Milieutaksen» van de gewone wet van ... tot vervollediging van de federale Staatsstructuur.

Artikel 116bis treedt in werking op 1 januari 1994.

Les articles 2, § 6, 4, 64, § 2, 87, 121 à 123 entrent en vigueur le 1er janvier 1995.

Les articles 8 à 13, 16, 18 à 21, 23 à 41, 42, § 2, 43 à 50, 51, § 2, 54, 56, § 2, 57, 58, § 2, 68 à 75, § 1er, 76 et 89, § 2, entrent en vigueur à partir du prochain renouvellement intégral de la Chambre des représentants.

Les articles 91, 92, 93 et 95, § 4, entrent en vigueur le lendemain de l'entrée en vigueur du livre III, intitulé «Ecotaxe», de la loi ordinaire du ... visant à achever la structure fédérale de l'Etat.

L'article 116bis entre en vigueur le 1er janvier 1994.

BIJLAGE I

Koninklijk besluit van 6 december 1990 betreffende de verdeling van het bijzonder krediet aan gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden vrijgesteld van onroerende voorheffing

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, inzonderheid op artikel 63;

Gelet op het overleg met de Executieven van het Vlaamse, Waalse en Brusselse Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op het gunstig advies van de Inspecteur van Financiën gegeven op 17 oktober 1990;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en van Onze Minister van Financiën en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK I. — *De vrijgestelde eigendommen*

Artikel 1. § 1. De goederen die vrijgesteld zijn van onroerende voorheffing krachtens artikel 157, 2° en 3° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen of krachtens een bijzondere wet, en waarmee rekening moet worden gehouden voor de verdeling van het bijzondere krediet bedoeld in artikel 63 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten zijn

1° de onroerende goederen, eigendom van een vreemde Staat of van een publiekrechtelijke internationale organisatie;

2° de onroerende goederen, uitsluitend eigendom van de Belgische Staat, van een Gemeenschap of een Gewest, die aangewend worden voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut, waarvan de werking zich uitstrekkt over het Rijk, een Gemeenschap, een Gewest of tenminste een Provincie;

3° de onroerende goederen, eigendom van een instelling van openbaar nut, die aangewend worden voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut, waarvan de werking zich uitstrekkt over het Rijk, een Gemeenschap, een Gewest of tenminste een Provincie.

§ 2. In paragraaf 1, 2° en 3°, worden niet bedoeld :

1° de gebouwen bestemd voor de buitendiensten van de bedoelde administratieve diensten en instellingen met uitzondering van die welke de gewestelijke, provinciale of daarmee gelijkgestelde besturen onderbrengen van de ministeriële departementen, Posten, Telegrafie en Telefonie, en van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;

2° de gebouwen bestemd voor de diensten van de rechterlijke macht, met uitzondering van het Hof van Cassatie, de hoven van beroep, het Militair Gerechtshof en de arbeidshoven;

3° de ziekenhuizen;

4° de gebouwen bestemd voor de centra van de administratieve diensten die bevoegd zijn voor sport en openluchtrecreatie;

5° de gebouwen bestemd voor de diensten die bevoegd zijn voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding;

6° de onderwijsinstellingen met inbegrip van de universiteiten en de administratieve gebouwen die afhankelijk zijn van de genoemde instellingen;

7° de gebouwen bestemd voor erediensten;

8° de stations.

§ 3. Onder onroerend goed wordt verstaan de gebouwde en ongebouwde percelen met uitsluiting van het materieel en de outilering bedoeld in artikel 360 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

De vereiste voorwaarden worden beoordeeld per volledig kadastraal perceel en, in voorkomend geval, volgens de bestemming van het belangrijkste deel van het kadastraal perceel.

Art. 2. De administratie van het kadastrale van het Ministerie van Financiën is ermee belast een repertorium van de in artikel 1, § 1, bedoelde goederen op te stellen en bij te houden.

HOOFDSTUK II. — *De verdeling van het krediet***Afdeling I. — Basisgegevens**

Art. 3. De verdeling van het krediet is gebaseerd enerzijds op de bedragen van de kadastraal inkomen van de in artikel 1, § 1, bedoelde goederen, opgeteld per gemeente, en anderzijds op de gemeentelijke opcentuemen op de onroerende voorheffing

ANNEXE I

Arrêté royal du 6 décembre 1990 relatif à la répartition du crédit spécial en faveur des communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier

BAUDOUIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, notamment l'article 63;

Vu la concertation avec les Exécutifs des Régions flamande, wallonne et de Bruxelles-Capitale;

Vu l'avis favorable de l'Inspecteur des Finances, donné le 17 octobre 1990;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Intérieur et de Notre Ministre des Finances et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

CHAPITRE Ier. — *Des propriétés immunisées*

Article 1er. § 1er. Les propriétés immunisées du précompte immobilier en vertu de l'article 157, 2° et 3°, du Code des impôts sur les revenus ou en vertu d'une loi particulière, dont il faut tenir compte pour la répartition du crédit spécial visé à l'article 63 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, sont :

1° les immeubles, propriété d'un Etat étranger ou d'une organisation internationale de droit public;

2° les immeubles, propriété de l'Etat belge, d'une Communauté ou d'une Région, qui sont affectés à un service public ou d'intérêt général, dont l'activité s'étend au Royaume, à une Communauté, à une Région ou à une Province au moins;

3° les immeubles, propriété d'un organisme d'intérêt public, qui sont affectés à un service public ou d'intérêt général, dont l'activité s'étend au Royaume, à une Communauté, à une Région ou à une Province au moins.

§ 2. Ne sont pas visés au paragraphe 1er, 2° et 3° :

1° les bâtiments affectés aux services extérieurs des administrations et des organismes visés, à l'exception de ceux qui abritent les directions régionales, provinciales ou assimilées des départements ministériels, de la Poste, des Télégraphes et Téléphones, et de la Société des Chemins de fer belges;

2° les bâtiments affectés aux services du pouvoir judiciaire, à l'exception de la Cour de Cassation, des cours d'appel, de la Cour militaire et des cours du travail;

3° les hôpitaux;

4° les bâtiments affectés aux centres des administrations compétentes pour les sports et les activités de plein air;

5° les bâtiments affectés aux services compétents pour la formation professionnelle et l'emploi;

6° les établissements d'enseignement y compris les universités et les bâtiments administratifs relevant desdits établissements;

7° les bâtiments affectés au culte;

8° les gares.

§ 3. Par immeubles, on entend les parcelles bâties et les parcelles non bâties à l'exclusion du matériel et de l'outillage visés à l'article 360 du Code des impôts sur les revenus.

Les conditions requises sont appréciées par parcelle cadastrale entière et, s'il échec, selon l'affectation de la partie la plus importante de la parcelle cadastrale.

Art. 2. L'administration du cadastre du ministère des Finances est chargée d'établir et de tenir à jour un répertoire des biens visés à l'article 1er, § 1er.

CHAPITRE II. — *De la répartition du crédit***Section I. — Données de base**

Art. 3. La répartition du crédit est basée, d'une part, sur les montants des revenus cadastraux des propriétés visées à l'article 1er, § 1er, additionnés par commune et, d'autre part, sur les centimes additionnels communaux au précompte immobilier.

Art. 4. De kadastrale inkomens van de goederen bedoeld in artikel 1 zijn de inkomens vastgesteld op 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvan het krediet het jaartal draagt.

Art. 5. De gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing zijn die opcentiemen vastgesteld voor het jaar voorafgaand aan het jaar waarvan het krediet het jaartal draagt.

Afdeling II. — Verdeelmethode

Art. 6. De verdeling van het krediet geschiedt naar rata van de ontvangsten, verloren door alle betrokken gemeenten samen.

De verloren ontvangst per gemeente wordt bepaald rekening houdende met, enerzijds, het percentage van de toe te passen onroerende voorheffing op het vrijgestelde kadastrale inkomen en, anderzijds, het aantal opcentiemen van de gemeente op die voorheffing.

HOOFDSTUK III. — Slotbepalingen

Art. 7. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 8. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Onze Minister van Financiën zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 6 december 1990.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Binnenlandse Zaken,
L. TOBBCACK

De Minister van Financiën,
Ph. MAYSTADT

Art. 4. Les revenus cadastraux des propriétés visées à l'article 1er sont ceux établis au 1er janvier de l'année précédent celle dont le crédit porte le millésime.

Art. 5. Les centimes additionnels communaux au précompte immobilier sont ceux fixés pour l'année précédent celle dont le crédit porte le millésime.

Section II. — Méthode de répartition

Art. 6. La répartition du crédit s'effectue en proportion des recettes perdues par l'ensemble des communes concernées.

La recette perdue par chaque commune est déterminée en tenant compte, d'une part, du taux du précompte immobilier à appliquer au revenu cadastral immunisé et d'autre part, du nombre de centimes additionnels de la commune audit précompte.

CHAPITRE III. — Dispositions finales

Art. 7. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 8. Notre Ministre de l'Intérieur et Notre Ministre des Finances sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 6 décembre 1990.

BAUDOUIN

Par le Roi :

Le Ministre de l'Intérieur,
L. TOBBCACK

Le Ministre des Finances,
Ph. MAYSTADT

BIJLAGE 2

**Advies van de Raad van State
over het koninklijk besluit van 6 december 1990**

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 5 november 1990 door de Minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit «tot vaststelling van de regelen van verdeling van het krediet ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, ten gunste van de gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden die vrijgesteld zijn van de onroerende voorheffing», heeft op 12 november 1990 het volgend advies gegeven:

De Raad van State moet, binnen de korte termijn die hem is toegemeten, zich bepalen tot het maken van de volgende opmerkingen.

Opschrift

Het opschrift zou korter zijn indien het als volgt werd geredigeerd:

«Koninklijk besluit betreffende de verdeling van het bijzondere krediet aan gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden vrijgesteld van onroerende voorheffing.»

Aanhef

De inspecteur van financiën heeft op 17 oktober 1990 gunstig geadviseerd omtrent het ontworpen besluit. Overeenkomstig artikel 24, eerste lid, van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 tot regeling van de administratieve en begrotingscontrole dient dat gunstige advies met de datum ervan te worden vermeld in de aanhef.

Bepalend gedeelte**Artikelen 1 en 2**

Artikel 1 *juncto* artikel 2 maakt het mogelijk te bepalen wat moet worden verstaan onder «onroerende goederen waarvan het kadastrale inkomen vrijgesteld is van onroerende voorheffing». De tekst zou vereenvoudigd kunnen worden door de bepalingen van die twee artikelen samen te brengen in artikel 1, waarbij artikel 2 nog slechts het laatste lid van artikel 1 van het ontwerp zou bevatten.

1. In artikel 1, 1°, behoren de woorden «van een vreemde mogendheid» te worden vervangen door de woorden «van een vreemde Staat». Daarenboven is het onnoodig een «... organisatie van ... Europees recht» te noemen aangezien zo'n organisatie begrepen is in de publiekrechtelijke internationale organisaties.

2. In artikel 2, 1°, staat in de inleidende volzin het woord «inonderheid». Dat woord houdt in dat de opsomming die

ANNEXE 2

**Avis du Conseil d'Etat
sur l'arrêté royal du 6 décembre 1990**

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des services publics et des Institutions scientifiques et culturelles nationales, le 5 novembre 1990, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal «fixant les règles de répartition du crédit inscrit au budget du ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique en faveur des communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier», a donné le 12 novembre 1990 l'avis suivant:

Dans le bref délai qui lui est imparti, le Conseil d'Etat doit se limiter à formuler les observations suivantes.

Intitulé

L'intitulé serait plus brièvement rédigé comme suit:

«Arrêté royal relatif à la répartition du crédit spécial en faveur des communes sur le territoire desquelles se trouvent des propriétés immunisées du précompte immobilier.»

Préambule

L'inspecteur des finances a donné, le 17 octobre 1990, un avis favorable sur l'arrêté en projet. Conformément à l'article 24, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 5 octobre 1961 portant organisation du contrôle administratif et budgétaire, cet avis favorable doit être mentionné au préambule, avec sa date.

Dispositif**Articles 1er et 2**

Les articles 1er et 2 combinés permettent de définir ce qu'il faut entendre par «immeubles dont le revenu cadastral est immunisé du précompte immobilier». Le texte pourrait être simplifié en regroupant les dispositions de ces deux articles dans l'article 1er, l'article 2 contenant uniquement le dernier alinéa de l'article 1er du projet.

1. A l'article 1er, 1°, il y a lieu de remplacer les mots «d'une puissance étrangère» par les mots «d'un Etat étranger». Au surplus, il est inutile de viser une «organisation ... de droit européen», celle-ci étant comprise dans les organisations internationales de droit public.

2. A l'article 2, 1°, dans la phrase introductory, se trouve le mot «notamment». Ce mot implique que l'énumération qui suit n'est

daarop volgt niet limitatief is en bijgevolg verdraagt het zich niet goed met de nauwkeurigheid waarmee de werkingsfeer van het ontworpen besluit moet worden afgebakend.

Het is dan ook aangewezen dat woord achterwege te laten of, als het strookt met een bijzonder oogmerk van de steller van het ontwerp, het te vervangen door een andere uitdrukking.

3. De Raad van State heeft zich onthouden van het maken van elke opmerking omtrent de benaming van de instellingen waar aan de Posterijen en de Telegrafie en Telefonie zijn opgedragen, op grond dat als de huidige benaming gebruikt wordt, deze in strijd zou kunnen zijn met die welke voorkomt in de ontworpen wet betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven(1).

4. Opdat er geen verwarring ontstaat met de buurtspoorwegen is het verkeerslijkt te schrijven: «de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen».

5. Wat het tweede streepje betreft, is het de Raad van State niet duidelijk waarom het Militair Gerechtshof niet genoemd wordt in de opsomming.

De volgende tekst wordt voorgesteld voor de artikelen 1 en 2; de gemachtigde ambtenaar is het hiermee eens:

«Artikel 1. — § 1. De goederen die vrijgesteld zijn van onroerende voorheffing krachtens artikel 157, 2° en 3°, van het Wetboek van de inkomstenbelasting of krachtens een bijzondere wet, en waarmee rekening moet worden gehouden voor de verdeling van het bijzondere krediet bedoeld in artikel 63 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, zijn:

1° de onroerende goederen, eigendom van een vreemde Staat of van een publiekrechtelijke internationale organisatie;

2° ... (zoals in het ontworpen artikel 1, 2°);

3° ... (zoals in het ontworpen artikel 1, 3°).

§ 2. In paragraaf 1, 2° en 3°, worden niet bedoeld:

1° de gebouwen bestemd voor de buitendiensten van de bedoelde administratieve diensten en instellingen, met uitzondering van die welke de gewestelijke, provinciale (of daarmee gelijkgestelde) besturen onderbrengen van de ministeriële departementen, Posterijen, Telegrafie en Telefonie en van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;

2° de gebouwen bestemd voor de diensten van de rechterlijke macht, met uitzondering van het Hof van cassatie, de hoven van beroep, (het Militair Gerechtshof) en de arbeidshoven;

3° de ziekenhuizen;

4° de gebouwen bestemd voor de centra van de administratieve diensten die bevoegd zijn voor sport en openluchtrecreatie;

5° de gebouwen bestemd voor de diensten die bevoegd zijn voor ...;

6° (zoals in artikel 2, 1°, zesde tot achtste streepje);

7° (zoals in artikel 2, 1°, zesde tot achtste streepje);

8° (zoals in artikel 2, 1°, zesde tot achtste streepje).

§ 3. (Artikel 1, tweede lid). Onder onroerend goed wordt verstaan de gebouwde en ongebouwde percelen met uitsluiting van het materieel en de outillering bedoeld in artikel 360 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

pas limitative et est, dès lors, difficilement compatible avec la précision nécessaire pour délimiter le champ d'application de l'arrêté en projet.

Il convient, dès lors, d'omettre ce mot ou, s'il correspond à une intention particulière de l'auteur du projet, de le remplacer par une autre expression.

3. Le Conseil d'Etat s'est abstenu de formuler une observation sur la dénomination des organismes chargés de la Poste et des Télégraphes et Téléphones pour le motif que, si la dénomination actuelle était utilisée, celle-ci pourrait se trouver en contradiction avec celle qui figure dans la loi en projet portant réforme de certaines entreprises publiques économiques(1).

4. Pour qu'il n'y ait pas de confusion avec les chemins de fer vicinaux, il est préférable d'écrire: «la Société nationale des chemins de fer belges».

5. Au deuxième tiret, le Conseil d'Etat n'aperçoit pas la raison pour laquelle la Cour militaire n'est pas visée dans l'énumération.

De l'accord du fonctionnaire délégué, le texte suivant est proposé pour les articles 1er et 2:

«Article 1er. — § 1er. Les propriétés immunisées du précompte immobilier en vertu de l'article 157, 2° et 3°, du Code des impôts sur les revenus ou en vertu d'une loi particulière, dont il faut tenir compte pour la répartition du crédit spécial visé à l'article 63 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions, sont :

1° les immeubles, propriété d'un Etat étranger ou d'une organisation internationale de droit public;

2° ... (comme à l'article 1er, 2°, en projet);

3° ... (comme à l'article 1er, 3°, en projet).

§ 2. Ne sont pas visés au paragraphe 1er, 2° et 3°:

1° les bâtiments affectés aux services extérieurs des administrations et des organismes visés, à l'exception de ceux qui abritent les directions régionales, provinciales (ou assimilées) des départements ministériels, de la Poste, des Télégraphes et Téléphones et de la Société nationale des chemins de fer belges;

2° les bâtiments affectés aux services du pouvoir judiciaire à l'exception de la Cour de cassation, des cours d'appel (de la Cour militaire) et des cours du travail;

3° les hôpitaux;

4° les bâtiments affectés aux centres des administrations ...;

5° les bâtiments affectés aux services compétents pour ...;

6° (comme à l'article 2, 1°, 6° à 8° tirets);

7° (comme à l'article 2, 1°, 6° à 8° tirets);

8° (comme à l'article 2, 1°, 6° à 8° tirets).

§ 3 (Article 1er, alinéa 2). Par immeubles, on entend les parcelles bâties et les parcelles non bâties à l'exclusion du matériel et de l'outillage visés à l'article 360 du Code des impôts sur les revenus.

(Artikel 2, 2°). De vereiste voorwaarden worden beoordeeld per volledig kadastraal perceel en, in voorkomend geval, volgens de bestemming van het belangrijkste deel van het kadastraal perceel.

Artikel 2. (Artikel 1, laatste lid). — De administratie van het kadastrale van het Ministerie van Financiën is ermee belast een repertorium van de in artikel 1, § 1, bedoelde goederen op te stellen en bij te houden. »

Art. 3

De gemachtigde ambtenaar is het ermee eens dat het juister zou zijn te schrijven:

« *Artikel 3.* — De verdeling van het krediet is gebaseerd, enerzijds op de bedragen van de kadastrale inkomens van de in artikel 1, § 1, bedoelde goederen, opgeteld per gemeente, en anderzijds op ... ». »

Art. 4

Ter wille van de overeenstemming met artikel 5, schrijve men in de Franse tekst: « ... au 1er janvier de l'année précédant celle... ». »

In de Nederlandse tekst schrijve men « bedoeld in » in plaats van « bedoeld bij ». »

Art. 6

Men schrijf:

« *Artikel 6.* — De verdeling van het krediet geschieft naar rata van de ontvangsten, verloren door alle betrokken gemeenten samen. »

De kamer was samengesteld uit :

De heren J.-J. STRYCKMANS en C.-L. CLOSSET, kamer voorzitters;

De heer LEROY, staatsraad;

De heren J. DE GAVRE en P. GOTHOT, assessoren van de afde ling wetgeving;

Mevrouw J. GIELISSEN, toegevoegd griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

Het verslag werd uitgebracht door de heer Y. BOUCQUEY, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer B. DEROUAUX, referendaris.

De Griffier,

J. GIELISSEN.

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS.

(Article 2, 2°). Les conditions requises sont appréciées par parcelle cadastrale entière et, s'il échoue, selon l'affectation de la partie la plus importante de la parcelle cadastrale.

Article 2 (Article 1er, dernier alinéa). — L'administration du cadastre du ministère des Finances est chargée d'établir et de tenir à jour un répertoire des biens visés à l'article 1er, § 1er. »

Art. 3

De l'accord du fonctionnaire délégué, il serait plus exact d'écrire:

« *Article 3.* — La répartition du crédit est basée, d'une part, sur les montants des revenus cadastraux des propriétés visées à l'article 1er, § 1er, additionnés par commune et, d'autre part ... »

Art. 4

Par souci de concordance avec l'article 5, mieux vaudrait écrire: « ... au 1er janvier de l'année précédent celle ... ». »

Dans le texte néerlandais, mieux vaut écrire: « bedoeld in » au lieu de « bedoeld bij ». »

Art. 6

Il y a lieu d'écrire:

« *Article 6.* — La répartition du crédit s'effectue en proportion des recettes ... »

La chambre était composée de :

M. J.-J. STRYCKMANS et C.-L. CLOSSET, présidents de chambre;

M. LEROY, conseiller d'Etat;

MM. J. DE GAVRE et P. GOTHOT, assesseurs de la section de législation;

Mme J. GIELISSEN, greffier assumé.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. Y. BOUCQUEY, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. B. DEROUAUX, référendaire.

Le Greffier,

J. GIELISSEN.

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS.

BIJLAGE 3

Cijfergegevens betreffende de dode hand

Artikel 43.07 (sinds 1980)

ANNEXE 3

Données chiffrées concernant la mainmorte

Article 43.07 (depuis 1980)

Jaren Années	Vlaams Gewest Région flamande	Waals Gewest Région wallonne	Brussels Gewest Région bruxelloise	Totaal Total
-----------------	----------------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	-----------------

I. AANDELEN — I. QUOTES-PARTSIn franken — *En francs*

1980	72 054 573	74 347 216	146 998 211	293 400 000
1981	78 559 871	77 574 077	143 866 052	300 000 000
1982	77 462 890	80 656 608	153 880 502	312 000 000
1983	88 448 789	82 309 735	164 641 476	335 400 000
1984	101 879 245	80 221 758	173 798 997	355 900 000
1985	109 294 279	76 186 966	184 618 755	370 100 000
1986	113 457 930	74 617 885	193 124 185	381 200 000
1987	106 534 120	75 251 833	199 414 047	381 200 000
1988	106 534 120	75 251 833	199 414 047	381 200 000
1989	95 474 851	66 516 225	219 208 924	381 200 000
1990	80 414 950	65 700 322	235 084 728	381 200 000
1991	68 918 743	53 832 262	213 448 995	336 200 000
1992	60 511 585	51 015 384	207 673 031	319 200 000

II. PERCENTAGES — POURCENTAGES

1980	24,56	25,34	50,10	100,00
1981	26,19	25,86	47,95	100,00
1982	24,83	25,85	49,32	100,00
1983	26,37	24,54	49,09	100,00
1984	28,63	22,54	48,83	100,00
1985	29,53	20,59	49,88	100,00
1986	29,76	19,58	50,66	100,00
1987	27,95	19,74	52,31	100,00
1988	27,95	19,74	52,31	100,00
1989	25,05	17,45	57,50	100,00
1990	21,10	17,23	61,67	100,00
1991	20,50	16,01	63,49	100,00
1992	18,96	15,98	65,06	100,00

III.

	(1) Verloren ontvangsten (F) Recettes perdues (F)	(2) Krediet (F) Crédit (F)	(3) = % (2) : (1) Voet van verdeling Taux de répartition
1980	507 782 440,00	293 400 000	57,78
1981	514 838 661,25	300 000 000	58,27
1982	578 485 201,25	312 000 000	53,93
1983	781 750 496,50	335 400 000	42,90
1984	1 050 284 763,75	355 900 000	33,89
1985	1 030 502 377,50	370 100 000	35,91
1986	1 042 630 602,50	381 200 000	36,56
1987	1 102 319 788,75	381 200 000	34,58
1988	1 102 319 788,75	381 200 000	34,58
1989	1 250 826 312,50	381 200 000	30,47
1990	1 118 415 236,00	381 200 000	34,08
1991	1 200 897 011,00	336 200 000	27,99
1992	1 261 919 208,00	319 200 000	25,29